

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı 11 Haziran 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

I.- Komisyon Başkanı Vedat Bilgin'in, Komisyonun, Türkiye'deki tıp eğitiminin sorunlarıyla ilgili bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

I.- YÖK Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar'ın, Türkiye'deki tıp eğitiminin sorunları, tıp eğitiminin YÖK zaviyesinden nasıl görüldüğü ve çözüm önerileri hakkında sunumu

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

3'üncü Toplantı
11 Haziran 2024 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu saat 11.11'de açıldı.

Komisyon Başkanı Vedat Bilgin, Komisyonun, Türkiye'deki tıp eğitiminin sorunlarıyla ilgili bugünkü gündemine ilişkin açıklama yaptı.

YÖK Başkanı Profesör Doktor Erol Özvar tarafından, Türkiye'deki tıp eğitiminin sorunları, tıp eğitiminin YÖK zaviyesinden nasıl görüldüğü ve çözüm önerileri hakkında sunum yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 14.19'da toplantıya son verildi.

11 Haziran 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.11

BAŞKAN: Vedat BİLGİN (Ankara)**BAŞKAN VEKİLİ: Orhan ATEŞ (Bayburt)****SÖZCÜ: Ümmügülşen ÖZTÜRK (İstanbul)****KÂTİP: Pelin YILIK (Çankırı)**

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, sevgili milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar; Komisyonumuzun 4'üncü Toplantısına başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Vedat Bilgin'in, Komisyonun, Türkiye'deki tıp eğitiminin sorunlarıyla ilgili bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Bildiğiniz gibi, bugün Türkiye'deki tıp -dişçilik de dâhil- eğitiminin sorunlarıyla ilgili bir toplantı yapmak istiyoruz; bu toplantıyı şimdi açıyorum.

Tabii, sadece tıp eğitimi değil, Türkiye'deki yüksek eğitimin çok ciddi sorunları var. Bu sorunlar bugün değil; belki yarın, belki önümüzdeki yıllarda daha fazla görünürlük kazanacaklar. Ekonomi, diğer sorunlar, bunlar aktüel olarak hemen etkilerini hissettiğimiz olaylardır. Dolayısıyla, bunların çözümü de daha kısa sürede mümkündür; bir yıl sürer, iki yıl sürer. Ekonomide, biliyorsunuz, uzun dönem dediğimiz zaman biz iki yılı kastederiz ama eğitimin sorunları uzun vadede ortaya çıkar ve çözümü de çok daha uzun süre alır; bu da çok yıpratıcı olur, çok yaralayıcı olur.

Bir ülkenin kalkınmasında, modernleşmesinde eğitimin başat bir rolü vardır. İyi kadrolar yetiştirirseniz, her alanda iyi uzmanlar yetiştirirseniz, eğitimli insanlar yetiştirirseniz meslek standartları yükselir. Onların hizmet kalitesi, ürettikleri hizmet kalitesi artar; hele onların içinden çıkan, bu eğitimli kadroların içinden çıkan aydınlar ülkeye ışık tutar; eleştirileriyle, yaptıkları değerlendirmelerle, ortaya koydukları yeni yaklaşım ve yeni projelerle ülkenin kalkınmasını, modernleşmesini hızlandırırlar. Bunun başka yolu yok; uzaydan gelen adamlar yapmayacak bu işleri, o ülkenin yetiştirdiği insanlar yapacak. Elbette günümüz dünyasında kapalı toplumlar, işte, Kuzey Kore vesaire gibi... Çin bile ne kadar açıldı. Bunların dışında, dünya birbirine çok açık hâle geldi yani tarihte eğitimin, bilimsel süreçlerin, bilimsel teorilerin, bilgilerin bu kadar hızlı dolaşıma girdiği başka bir dönem yoktur. Bu bir fırsat yaratıyor ama bu fırsatlardan faydalanabilmek için bunları anlayacak insanların olması lazım. Yani, Türkiye'de birisi bir laboratuvarında bir çalışma yapıyorken Çin'de, Amerika'da ya da başka bir ülkede o laboratuvarında çalışanlarla aynı dili konuşuyorlarsa -buradaki dil, bilimsel anlamda- nelerden faydalandıklarını, neleri yapmaya çalıştıklarını anlıyorlarsa hatta birbirleriyle iletişim kurabiliyorlarsa bu, bilim adamlarının, o laboratuvarında çalışan insanların yaratıcılıklarının hızlandırır, artırır.

Bir gün bir arkadaşı bekliyorum, bir toplantımız var fakültede; ağabeyimiz bizim, geç geldi, bir yere gideceğiz, dedi ki: “Vedatçığım, geç geldim; İngiliz arkadaşla mikroskobu devrettim, öyle geldim.” Öyle mi, sizin fakültede İngiliz mi çalışıyor? “Yok, İngiltere'deki şeyde aynı şeyi kullanıyoruz; araştırmanın bir parçasını o yürütüyor İngiltere'deki üniversitesinde, ben de bizim fakültede bunu yapıyorum.” dedi.

Böyle bir dünyada yaşıyoruz; dolayısıyla bu dünyada, böyle bir dünyada ülkelerin yaratacağı fikirler, yaratacağı... Fikir yaratmak çok önemli, düşünce yaratmak çok önemli, teori yaratmak fevkalade önemli; dolayısıyla üniversitenin böyle bir misyonu var. Bunları yapmıyorsa, sadece klasik bir lise üstü eğitim veriyorsa sorun orada başlıyor demektir.

Tabii, çok sayıda üniversite açıldı; şimdi Değerli YÖK Başkanı Hocamız bahsedecektir, ben son sayıyı bilmiyorum; bu kadar üniversite, bu kadar fakülte... Açılan fakültelerin eğitim düzeyleri çok önemli. Şimdi, bu, tıpta daha önemli. Bizim alanımızda ne olur? İşte, yanlış bir hesaplama yaptı, şu değerlendirmeyi yanlış yaptı; doğrusunu yapan çıkar, fark edilir, sorun çözülür ama tıpta siz bir hata yaptığınız zaman adam ölüyor, insanlar ölüyor; bu, felaket. Dolayısıyla, tıp eğitiminde kalite her şeyden daha önemli. Bu bakımdan, ben, kıymetli milletvekillerimizin “Böyle bir toplantı yapalım; bu tıp eğitimindeki sorunları gözden geçirelim, ele alalım, bunun üzerinde konuşalım.” önerilerini fevkalade değerli buluyorum. Bu vesileyle, Sağlık Bakan Yardımcımız -Sağlık Bakanlığı da meselenin bir tarafı- aramızda, YÖK Başkanımız burada.

İzin verirsiniz sayın vekiller, hocayı bir dinleyelim, eğitimle ilgili tabloyu bir görelim, tıp eğitimiyle ilgili tabloyu bir görelim; sorunlar neler, Erol Hoca neler görüyor, sorunlara bizler nasıl bakıyoruz. Çünkü sizlerin çoğu hep tıp eğitiminin içinden geldi, burada çoğunluk sizsiniz; biz azınlıktayız, oyumuz az ama ben de yöntem olarak meseleye itiraz ediyorum. Ben Hacettepede öğrenciyken bizim hocalarımız tıp öğrencilerine yöntem ve araştırma dersi verirdi; bilmiyorum, diğer fakültelerde de üniversitelerde de var mı. Hacettepe bu yönüyle o yıllarda dikkat çekiyordu, işte, toplumsal sorunlar ve sağlık konusunda dersleri vardı. O zaman bu seçmeliydi, istediğiniz fakülteden ders alabiliyordunuz. Ben Orhan Öztürk Hocadan seçmeli olarak psikiyatri dersi aldım; ilgili arkadaşlarımız bilirler, hoca da kendi alanında ünlü bir hoca. Dolayısıyla bu sorunları anlamamız lazım. Bir şeyi anlamadan çözmek mümkün değildir.

Değerli Hocam, söz sizin, buyurun.

III.- SUNUMLAR

1.- YÖK Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar'ın, Türkiye'deki tıp eğitiminin sorunları, tıp eğitiminin YÖK zaviyesinden nasıl görüldüğü ve çözüm önerileri hakkında sunumu

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Türkiye Büyük Millet Meclisi Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Değerli Başkanı, Komisyonun çok kıymetli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlarım. Aranızda bulunmaktan dolayı memnuniyetimi ifade ederek sunumuma başlamayı arzu ederim.

Eski bir rektör, şimdi Yükseköğretim Kurulunun Başkanı olarak tıp eğitimi konusunda Yükseköğretim Kurulu zaviyesinden konunun nasıl görüldüğünü sizlerle paylaşmayı arzu ediyorum. Tabii, ağırlıklı olarak daha önceden temas ettiğimiz ön görüşmede “tıp” denildiği için tıp ağırlıklı bir sunum hazırladım ister istemez.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Hocam, affedersiniz, basını bu aşamadan sonra dışarıya davet ediyorum.

Buyurun, devam edin.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Dolayısıyla başka bir toplantı tertip edilirse bu sefer Türkiye’de genel anlamda sağlık eğitimi üzerinde durabilirim ama bugün tıp üzerinde duracağım.

Tabii, sunumun süresini bana yaklaşık olarak ifade edebilirsiniz Değerli Başkanım, ben de ona göre sunumu hemen ayarlayabilirim. Yani süre ne kadar?

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Size bağlı.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şimdi, biliyorsunuz, Churchill’e sormuşlar: “Bir konferans verir misiniz?” “Veririm, yalnız ne kadar konuşacağım?” demiş. “Vallahi, bir buçuk saat konuşabilirsiniz.” demişler. “Tamam o zaman, bana bir hafta yeter.” Demişler: “Yarım saat konuşsanız.” “Onun için bir ay lazım.” demiş. Şimdi, süre azaldıkça ona göre bizim de kendimizi ayarlamamız lazım. Ben biraz...

Yaklaşık ne kadar dediniz Değerli Başkanım?

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Hocam, bir saat civarında şey yapalım, müzakereler de olacak.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Mümkün olduğu kadar kısa tutup belki tartışma ve sorular kısmıyla ilerlemek daha makul olabilir.

Şimdi, sunumu nasıl yapacağım? Sunumda önce Türkiye’deki demografik hareket yapısının üzerinde biraz duracağım. Nüfus hareketleri, nüfus projeksiyonları ve hekim sayıları üzerinden başlayacağım. Bu konu önemli bir konu çünkü geleceğe ilişkin bu projeksiyonlar, Türkiye’de sadece sağlık hizmetlerini değil tıp eğitimi de çok yakından ilgilendiriyor. Akabinde biraz verilerle Türkiye’deki tıp eğitimi hakkında biraz bilgi vermek istiyorum, arkasından tıp eğitiminin yapısı ve tanıtıcı bazı bilgiler, akabinde öğretim elemanları, hastanelerle alakalı ağırlıklı olarak temel konular, sorunlar, çözüm önerileri var, en sonunda da bazı tekliflerimiz yer alıyor; bu şekilde sunumumuz olacak.

Şimdi, Türkiye’nin nüfus yapısına baktığınız zaman, bilhassa sağlık hizmetinden istifade eden iki malum grup var; bir “çocuk çağı” dediğimiz 0-14 yaş, bir de 65 ve üzeri. Bunlar sağlık sisteminden en fazla istifade eden yaş grupları. Ülkemizin 0-14 yaş grubu nüfusu bugün için OECD ve Avrupa Birliği ülkeleri ortalamasına göre nispeten yüksek olsa da ilerleyen yıllarda bilhassa 0-14 yaş grubunun düşeceğini projeksiyonlar bize gösteriyor. Buna mukabil, bilhassa 65 yaş ve üzeri nüfusun artacağı, nüfus projeksiyonlarında önümüze çıkan önemli konulardan bir tanesidir. Bu durum yani geleceğe ilişkin bu demografik projeksiyon, hekim sayısına olan ihtiyacımızın gelecek yıllarda artacağını göstermektedir. Aslına bakarsanız meseleyi sadece Türkiye boyutuyla da ele almamak lazım gelir. Çevremizi kuşatan bilhassa gelişmiş ülkelerin nüfus projeksiyonları da Türkiye’deki tıp eğitimi ve hekim ihtiyacını da dolaylı olarak etkilemektedir, bilhassa Avrupa ve Amerika için bunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Zira oralarda da yine bu nüfusun yaşlanması dolayısıyla mücavir ülkelerden hekim ihtiyaçlarını karşılama yoluna gittikleri hepimizce bilinen bir gerçektir.

Nüfus projeksiyonlarına bakacak olursak Türkiye’de 2080 yılına kadarki nüfusumuzun 100 milyonu aşacağı öngörülmektedir. Bugün itibarıyla 86-87 milyon civarında bir nüfus tahmin edilmektedir. Bu nüfus içerisinde 0-14 yaş yani çocuk çağında olan nüfusumuzun oranı yüzde 20-22 civarındadır. 2040-2060 ve 2080’lere gelindiğinde biz bu çağ nüfusunun azalmakla birlikte bilhassa 65 yaş ve üzeri nüfusun giderek artacağını öngörüyoruz. Bugün itibarıyla yüzde 10’lar seviyesinde olan 65 yaş ve üzeri nüfus, önümüzdeki yıllardan itibaren nüfus bileşeni içerisinde nispi ağırlığı artacak nüfus gruplarından bir tanesi olacaktır. Buna mukabil, çalışan ana gövdenin ise azalmaya yani 65 yaş lehine azalmaya devam edeceğini ifade edebiliriz yani 2080’ler için nüfus projeksiyonu, 65 yaş ve üzerinin toplam nüfusun dörtte 1’ini biraz geçeceği öngörülmektedir. Bunlar, tabii, netice itibarıyla birer projeksiyondan ibarettir. Bu projeksiyonlar bize, tabii, ister istemez sağlık hizmeti sunmak zorunda olduğumuz grupların nüfus içerisindeki nispi oranının artacağını göstermekte; bu ise hekimlere olan ihtiyacımızı artırmaktadır diyebiliyoruz.

Biz sağlık hizmeti almak durumunda olan nufus bileşenlerine baktiğımız zaman, bunu dunya, OECD ve Avrupa Birliğiyle mukayese ettiğimizde ortaya cikan tabloyu hep birlikte sizler de goriyorsunuz. Bugun itibariyle -2022- yani yaklaşık olarak bu yıllar iinde değişmediğini ifade edebiliriz. Dunya ortalamasının altında olmakla birlikte -yine biraz once ifade ettiğim gibi- oranı biraz azalmakla devam edecek ama asıl kritik ve carpıcı, sağ tarafta gorduğuğunuz 65 yaş ve uzeri. Bugun yuзде 9 civarında olan nufusun yuзде 25'lere ulaşacak olması ve OECD rakamlarını da dikkate aldığınız zaman, yaşlanmakta olan nufusumuzu gormek bakımından ilgi cekici bir tablodur.

Turkiye'de yıllara gore hekim sayısına, her 100 bin kişiye duşen hekim sayısına baktiğımız zaman; 2000'li yılların başında her 100 bin kişiye 138 hekim duşerken bugun yani 2022 yılını hesaba kattığımız zaman her 100 bin kişiye duşen hekim sayımız yaklaşık olarak 228 civarındadır. Yirmi yılda her 100 bin kişiye duşen hekim sayısındaki artış yuзде 65 civarındadır; bunu da bilhassa ifade etmek, altını cizmek, vurgulamak icap ediyor değerli vekillerim. Bu her 100 bin kişiye duşen hekim sayısını da aslına bakarsanız yine OECD ve Avrupa Birliğiyle mukayese edebilmek miiukiindiir. 2002 yılı itibariyle Turkiye'de her 100 bin kişiye 138 hekim duşerken OECD ortalaması 276, Avrupa Birliği ortalaması ise 304 civarındadır. 2021 yılını hesaba katacak olursak Turkiye'de her 100 bin kişiye duşen hekim sayısındaki artış fevkalade yuક્sek olmakla birlikte bu oranın hâlâ OECD ve Avrupa Birliği ortalamasının altında kaldığını da ifade etmek gerekiyor. Tabii, bu hekimlerimizi, topluma hizmet eden hekim sayılarımızdaki artışı veya bir biitiin olarak hekimlerimizin istihdam edildiği, goiev yaptığı alanları dikkate alarak değerlendirdiğimiz zaman buyuk olcuide hekimlerimizin Sağlık Bakanlığı buynesinde veya çerçevesinde sağlık hizmeti sunduklarını ifade edebiliriz. Universite ve ozel sektor ierisindeki oranı toplamda baktığınız zaman yuзде 41, yuзде 42 düzeyindedir. Geri kalan hekimlerimizin ise buyuk olcuide Sağlık Bakanlığı çatısı altında hizmet ettiği soylenebilir.

şimdi, biraz tıp fakulteleri hakkında bilgi vermek arzu ederim. Cok kıymetli vekillerim, uikemizde 2023 yılı itibariyle 128 tıp fakultesi bulunmaktadır; bunların 91'i devlet, 37'si vakıf universitelerine bağlıdır. Bu tıp fakultelerinin 76'sı mezun vermektedir. Geri kalanlar ise henuz daha mezun vermiyor. Vermemesinin sebebini, tabii, sizler de gayet iyi biliyorsunuz; yeni kurulmaları hasebiyle. Tıp eğitiminin altı yıllık bir eğitimi ierdiğini, ihtiva ettiğini hesaba katacak olursanız, bu seneden itibaren buna yeni rakamlar da eklenecek, seneye yine bu artış devam edecek değerli vekillerim. En cok tıp fakultesi olan 3 ilimizden İstanbul'da 30, Ankara'da 13, İzmir'de 8 tıp fakultesi bulunmaktadır. 11 ilimizde 2 ila 4 arasında tıp fakultesi bulunmaktadır. Toplam olarak bakıldığında, şu an itibariyle 61 ilimizde tıp eğitimi verilmektedir.

Öğrenci alan tıp fakulteleri ve programları ile toplam öğrenci sayıları hakkında sizlere biraz bilgi vermek arzu ederim. 2019-2020 eğitim öğretim yılında fakulte sayımız 104, program sayımız 138, toplam öğrenci sayımız 95 bin civarında iken 2023-2024 yani bugun bulunduğumuz ve tamamlamak uzeri olduğumuz eğitim öğretim yılında öğrenci sayılarımız 120 bini geçmiş bulunmaktadır. Yani dort beş yıllık süre ierisinde yuзде 30 civarında, yuзде 30'u biraz aşan civarda tıp eğitimi alan öğrenci sayılarımızda bir artış yaşandığını soylemek isterim.

Tabii, tıp eğitiminin kendine mahsus birtakım hususiyetleri var. Yani tıp gerçekten biitiin universite adaylarımızın okumak istediği bir bölum olmakla beraber, tabii, sizlerin de takdir edeceği gibi, tıp eğitimi ciddi bir akademik başarı isteyen bir program. Her şeyden once meslek icra yetkisi veriyor. Meslek icra yetkisi veren programlarda Yuक्seköğretim Kurulu olarak bizler akademik başarı şartını getirmiş bulunuyoruz sizlerin de bildiği gibi. Turkiye'de tıp eğitimi alabilmek iin bugun ilk 50 bin adayın ierisine girmeniz gerekiyor başarı aısından.

Hafta sonu, hamdolsun, başarıyla YKS sınavlarını tamamladık. Bu sene itibarıyla üniversite sınavlarına başvuran aday sayımız 3 milyon 100 bini geçiyor. Geçen yıl bu rakam 3 milyon 300 bin-400 bin civarında idi. Bu sene 3 milyon 100 bin civarında, önümüzdeki sene muhtemelen biraz daha azalmasını öngörüyoruz. Bu, bizim projeksiyonlarımız dört beş yıllık bir projeksiyondur. Bu tahminlerimiz, en azından ben yönetime geldikten sonra yaptığımız tahminler büyük ölçüde tutmaktadır. 4+4+4 uygulaması sebebiyle -sizler de fark ediyorsunuzdur- bilhassa bu sene mezuniyet artışları yaşanmıştır. Dolayısıyla ilk 50 bini hesaba katacağınız zaman 3 milyon 100 bin kişi içerisinde ilk 50 bine girmek gerçekten büyük bir akademik başarıyı veya performansı gerektirmektedir. Dolayısıyla tıp eğitimi okumak isteyen öğrenciler bu ülkenin en parlak gençleri arasından seçilmekte ve tıp fakültelerimizde eğitime alınmaktadır. Bu açıdan, şunu bir antıparantez ifade edebilirim, Türkiye’de tıp eğitimine yönelik olarak -eminim aranızda çok sayıda hekim vardır, mutlaka yurt dışı hocaları, efendim, meslektaşları da vardır- yurt dışından da bizim aldığımız intiba, bizim bir hoca olarak ve yönetici olarak yaptığımız çalışmalarda Türkiye’deki tıp eğitimine yönelik gerçekten hiçbir şüphe yoktur. Bu, bizim her gittiğimiz toplantıda -Avrupa Birliği toplantılarında olsun, Amerika’da yaptığımız toplantılarda- meslektaşlarımız tarafından en çok vurgulanan hususlardan bir tanesidir. Elbette geliştirmeye açık, düzeltilmeye açık taraflar vardır, hiç şüphe yok bunda ama Türkiye’deki tıp eğitimi konusunda şüphe izhar eden uluslararası ne bir kuruluş ne bir okul ne bir başka kuruluşa rastlanmamaktadır; bu fevkalade önemli bir husustur.

Bu vesileyle şunu da siz kıymetli hazıruna ifade etmem lazım: Türkiye’de 1981 yılını, yani Yükseköğretim Kurulunun kuruluşu dikkate alacak olursanız -bunu aslında 73'lere kadar ben götürebiliyorum rakamlarla- Türkiye’nin yükseköğretimde ülke olarak başardığı en önemli konuların başında -bunu bir hoca olarak arz ediyorum- üniversitede okumak isteyen adaylar içerisinde örgün eğitime katılacak öğrenci oranlarını muhafaza etmesi ve sürdürebilmesidir. Yani ne demek istiyorum? Demek istediğim şudur: Türkiye’de, tam yarım asırdan beri, üniversitelerde okumak isteyen gençlerin, dört yıllık örgün eğitime katılacakların mutlaka adayların içerisinde yüzde 10 ila 15 arasına girmesi gerekmektedir. Bakın, bu oran, elli yıldır şu söylediğim bant arasında değişmektedir.

Türkiye’de bir sürü tartışmalar yapılıyor, o siyasi tartışmalar bizim işimiz değil, hepsini bir kenara koyuyorum bu tartışmaların. Üniversitelerin sayısı artıyor, kontenjanlar artıyor, işte, efendim, fakültelerin sayısı artıyor; bakın, bunların hepsi doğrudur fakat örgün dört yıllık eğitimde okuyabilmeniz için Türkiye’de, dört yıllık örgün eğitimde okuyabilmeniz için yüzde 10-15 bandında başarı sıralaması içerisinde yer almanız gerekmektedir. Bu 1980’lerin başında da böyleydi, 1990’ların başında da böyleydi, 2000’li yılların başında da böyle, 2024 yılı itibarıyla da durum böyle çok değerli vekillerim. Bunun bilhassa altını çizmek isterim: Açık öğretim, uzaktan öğrenim, iki yıllık meslek yüksekokulları; bakın, o programları bir kenarda tutarak ifade ediyorum, dört yıllık örgün eğitimden bahsettim.

Devlet ve vakıf üniversitelerinde tıp fakülteleri, asgari öğretim üyesi laboratuvar uygulama alanı koşulları sağlandıktan sonra ancak eğitim ve öğretime başlatılmaktadır. Vakıf üniversitelerinden 12’sinin kendi hastanesi bulunurken 19’u ise özel hastanelerle iş birliği yapmışlardır. Şunu da hatırlatmak isterim, ek 3’üncü madde: “Vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi, eğitim ve öğretim faaliyetleri ile sağlık hizmetleri sunumu için asgari 200 yatak kapasitesine sahip, kendi mülkiyetinde, ruhsatı ve işletme hakkı kendisine ait hastanesinin varlığı şarttır.” Bunu birazdan biraz daha ayrıntılı olarak sizlere ifade edeceğim.

Tabii, tıp fakülteleri içerisinde Sağlık Bilimleri Üniversitesine de özel bir yer ayırmak icap eder zira bazen yanlış anlaşılabilir Sağlık Bilimleri Üniversitesi. 2’si yurt dışında olmak üzere 11 tıp fakültesi ve 60 civarında eğitim araştırma hastanesi olan bir üniversitedir Sağlık Bilimleri Üniversitesi.

Bu fakültelerin 3'ünde temel tıp eğitimi verilirken 6 fakültenin öğrencileri temel tıp eğitimlerini başka fakültelerden almaktadır. Mesela, örnek verecek olursam Trabzon'da Sağlık Bilimleri Üniversitesine ait tıp fakültesi öğrencileri eğitimini Karadeniz Teknik Üniversitesinde almaktadır, temel eğitim bittikten sonra klinik eğitim ve internlik ise Sağlık Bakanlığına ait hastanelerde yapılmaktadır.

Değerli vekillerim, Türkiye'de tıp eğitimi sadece Türkçeyle sınırlı değil, Türkçenin yanı sıra İngilizce'yle de eğitim verilmektedir. Devlet tıp fakültelerinin 74'ünde Türkçe, 1'inde İngilizce, 12'sinde hem Türkçe hem İngilizce eğitim verilmektedir. Diğer yandan, vakıf tıp fakültelerinin 12'sinde sadece Türkçe tıp eğitimi, 8'inde sadece İngilizce, 13'ünde ise hem İngilizce hem Türkçe eğitim verilmektedir. Devlet tıp fakültelerinde Türkçe ve İngilizce eğitim için Türkiye kontenjanı 14.751 civarındadır ve uluslararası öğrenci kontenjanı ise 1.795 civarındadır, toplam kontenjan sayımız ise 16.546 civarındadır. Vakıf tıp fakültelerinde ise Türkçe ve İngilizce eğitim için Türkiye kontenjanı 3.267, uluslararası öğrencilere ayrılan tıp kontenjanı ise 2.137 olup toplamda 5.400 civarındadır. Toplam uluslararası öğrenci kontenjanımız, tıp fakültelerinde ayırdığımız kontenjan 4 bine yaklaşmaktadır.

Tıp fakülteleri hakkında eğer nerelerde var diye soracak olursanız ben bir liste hâlinde de getirdim; yalnız, zannediyorum yeteri kadar görünemeyebilir. Burada işte Adıyaman, Afyon, Ağrı; devam ediyor bu aşağı doğru kuruluş tarihleri itibarıyla. "Hangi illerde var?" diye soracak olursanız diye sunuma ekledim, icap ederse onları da sizlerle bilahare paylaşabilirim.

Vakıf üniversitelerine dönüp bakacak olursak tıp fakültesi hizmeti veren vakıf üniversitelerimiz bu şekilde sayılmıştır, bunu da burada ifade etmek isterim. Medipol Üniversitesinin bir uluslararası tıp programı var, o belki dikkatinizi çekiyor olabilir. Onun, uluslararası öğrencilere yönelik planlanmış ve sadece yüzde 100 bursla okutulan bir program olduğunu ifade edebilirim. Üniversitelerimiz, vakıf üniversitelerimiz bunlar.

Şimdi, yeni kayıtlar ne durumdadır? Çünkü belki tartışmada vekillerimizin en çok üzerinde durmak istediği konulardan bir tanesi de bu olacaktır, o yüzden bu rakamları da getirmek istedim sizlere. 2019-2020 yılında yeni kayıt olan öğrenci sayısı 17.242 iken 2023-2024'te bu rakam 22.327'dir. Bu, tabii, kontenjan sayısı değil; lütfen, onu bilhassa vurgulamak isterim. Bu, yeni kayıt olan öğrenci sayısı. Yani kontenjanın dışında da bildiğiniz gibi, işte şehit ve gazi yakınlarından öğrencilerimiz gelebiliyor, ek bazı ilave kontenjanlarla bu kayıt sayıları az da olsa artış kaydediyor. Burada önemli sorulardan bir tanesi -belki onu sorular kısmında tartışabiliriz- "Üniversite sayılarının artışıyla öğrenci sayılarının artışı acaba paralel midir?" O konuda da benim söyleyeceğim bazı hususlar var, onları da sizlerle paylaşacağım.

Mezun sayılarına bakacak olursak son beş yıla, 2018-2019 yılında 10 bin civarında mezun veriyoruz, bu rakam 2022-2023 yılı itibarıyla 13.720 -yani görünmediği için buradan okudum- 2021-2022'de 14.506 mezunumuz var; bunu bilhassa ifade etmek isterim. Tabii, bazen bu rakamlardaki artış azalış dikkat çekici olabilir, orada şeye dikkat etmek lazım yani af dolayısıyla gelen öğrenciler olabiliyor, işte o bir anda gelen öğrencilerin mezuniyeti biraz az da olsa mezuniyet sayılarını artırabiliyor. Hani bir anda merak ediyor insan, ya ne oldu da bu sene işte ekstradan şu kadar artış oldu? Onların büyük ölçüde aftan gelip mezun olan öğrenciler olduğunu söyleyebiliriz; 13.720 civarında. 2022-2023 rakamlarını sizlerle paylaşmış oldum. Bu, önemli bir tablo yani kontenjan, yeni kayıt, arkasından mezun sayıları;

Şimdi de öğretim elemanı sayılarını sizlerle paylaşmak isterim. Şimdi, burada, şöyle söyleyelim: Toplam tıp eğitimi içerisinde görev alan öğretim elemanı sayısı 2019-2020 yılında 34.290'ken 2024 yılında 30 bin, görüyorsunuz. Orada renklendirdim, onu açıklamamız gerekiyor yani niye bu rakama düştü? Bunun bir açıklaması var. Sağlık Bakanlığından arkadaşlarımız burada, onlar da icap ederse onun bilgisi verebilirler. Şimdi, önce profesör ve doçent sayılarından gitmek isterim. Sizler de görüyorsunuz;

tıp fakültelerinde profesör sayıları 2019'dan itibaren artış kaydediyor -bu dikkat çekiyor zannediyorum- doçent sayılarındaki, “doçent” unvanlı hekim sayımızdaki artış yine orada da dikkat çekici yani son dört yılda doçent sayımız 2.900'den 3.900'e yükselmiş, profesör sayımız 7.500'den 8.600'e çıkıyor, doktor öğretim üyesi sayımız 5.200'den 5.600'e çıkıyor; toplam öğretim üyesi sayımızda -dikkat, burası bence önemli- 15 binden 18 bine çıkış kaydediliyor. Burada araştırma görevlileri sayısında bir artış var; o da Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu arasında yapılan bir protokolle, devlet üniversitelerinin TUS için yani tıpta uzmanlık için kullandığı araştırma görevlileri kadrosu bu tarihten itibaren Sağlık Bakanlığı kadrolarından kullanılmaya başlandı. Dolayısıyla, o kadrolar burada yer almadığı için rakam düşük görünüyor oysa Sağlık Bakanlığı kadrolarını da buraya koyduğumuz zaman bu rakam ciddi bir şekilde artacaktır. Bilmiyorum, şu anda...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Hocam, biraz anlaşılın diye bir şey sormak istiyorum: Devlet üniversitelerindeki öğretim üyeleri ile vakıf üniversiteleri veya özel üniversiteler -“vakıf” deniliyor ama aslında bu vakıflar da sorunlu zaten- arasında bir farklılaşma var mı, onların öğretim üyelerinde?

Bir de merak ediyorum; vakıf üniversitelerinin -belki sonra geçer diye şimdi girdim araya- aldıkları araştırma görevlilerinin ya da asistanların ücretini kim veriyor?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – İnternlerin...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Asistanların.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Asistanların mı?

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Asistanların.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Vakıflar veriyor.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Hocam, sayı konusunu bir de... Yani bir farklılaşma...

KAYIHAN PALA (Bursa) – Yani şu tablonun, devlet üniversiteleri ile vakıf üniversitelerinin oranını görebilir miyiz?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Mukayesesi...

Şimdi, yalnız bu kısmın zannediyorum doğru anlaşılması lazım, bu kısmın anlaşılması lazım yani burada, Sağlık Bakanlığı kadrolarını kullandığımızdan dolayı düşük görünüyor burası; normalde -bakın, 19 bin- 2021-2022 yılında biz araştırma görevlisi, uzman için üniversite kadrolarını kullanıyorduk ama bu tarihten sonra, Sağlık Bakanlığıyla anlaşma yaptık; Sağlık Bakanlığı dedi ki: “TUS kadrolarını siz, Sağlık Bakanlığı kadrolarında kullanın, bu kadroları üniversiteler başka alanlarda kullansın.” Bizde görünmediği için buraya alamadık, o mavi kısmını, yoksa bu rakam muhtemelen şu anda belki 20 binin üzerinde olacaktır. Onu da Sağlık Bakanlığından temin etmek suretiyle -belki Sağlık Bakanlığı da şimdi söylerler- rakamları sizlere rahatlıkla verebiliriz. Yani araştırma görevlisi kadrolarında azalma söz konusu değil, biz Sağlık Bakanlığından kullanıyoruz kadroları, üniversite kadrolarından değil. Onu bilhassa vurgulamak isterim.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Hocam, buyurun.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkan, bu “Rakamları verebiliriz.” dediğiniz bölümle ilgili bir açıklama yapabilir misiniz. Çünkü bakın, benim elimde son TUS'un analizi var, ayrıntılara girmek istemem. Uzmanlık alanı bazında kamu, vakıf bütün analizler elimde; Oturdu arkadaşlar, çalıştılar. Toplamı söyleyeyim ben bize: 10.036 kadro ilan edilmiş, 8.558 yerleştirme var, 1.478 de yerleşilmemiş. Kritik örnek pediatri, hepiniz biliyorsunuzdur, duyuyorsunuz; yıllar önce çok gözde olan bir alan şu anda o gözdeliğini çeşitli gerekçelerle -tartışırız- yitirmiş. Dolayısıyla sizin bu 2019'dan sonraki değişiminiz tıp fakültelerini çok olumsuz etkiledi. Yine bir örnek verelim. -içimizde Gaziantep vekili

var mı bilmiyorum- biliyorsunuz Gaziantep’te hem araştırma görevlisi hem de öğretim üyesi eksikliği nedeniyle hematoloji onkoloji bölümü bir süre kapandı. Ben Uludağ Üniversitesinde geçen yıla kadar öğretim üyesiydim, bizde de pediatri bölümü kapanmakla karşı karşıya kaldı. Dolayısıyla bu değişimi iyi irdelememiz ve gerçek rakamları -Sayın Rektörümün de söylediği gibi- görmemiz lazım. Yani nereden nereye giriyoruz; bu, kaliteyi nasıl etkiliyor? O yüzden eğer uygun bulursanız o rakamları da duymak isteriz.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tabii.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Pardon, bir de Başkanımın sorusunun cevabı gelmedi.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Birazdan o.

Yalnız Sağlık Bakanlığından araştırma görevlisine ayrılan kadrolar, zannediyorum çok nettir o. Ondan sonra, bu, bize Türkiye’deki araştırma görevlisi sayısını, toplam sayısını rahatlıkla verecektir. Zaten bizde olan rakamları sizlerle paylaşmış bulunuyoruz. Yalnız burada vurgulanması gereken şey şu: Toplam öğretim üyesi -altını çizmek lazım- azalmıyor, artıyor. Burada araştırma görevlisi sayısındaki görünüşteki azalmanın nedeni, yükseköğretim kurumları kadrolarında asistan kadrolarının kullanılmaması; onu söylemek istiyorum. Sağlık Bakanlığından o rakamlar geldiğinde toplam rakamlar burada zaten telaffuz edilmiş olacak.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Hocam, onun pratik şeyi ne? Yani neden Sağlık Bakanlığından kullanılıyor? Sağlık Bakanlığından kullanılınca şöyle bir sorun ortaya çıkmaz mı... Burası geçmesin diye siz üstünde fazla durdunuz, onu biraz irdelemek istiyorum. Sağlık Bakanlığından kullanınca Sağlık Bakanlığının memurları netice itibarıyla; öyle mi, üniversiteye mi aktarılıyor?

KAYIHAN PALA (Bursa) – Aktarılmıyor.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Aktarılmıyor.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR –Yok, yok, öyle değil. Şöyle: Bunlar asistanlık kadrolarında çalışıyorlar yani bunlar üniversitelerde...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Çalışıyorlar da özlük hakları üniversiteye mi, şeye mi?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Yok, üniversitelerde asistanlık kadrosunu Sağlık Bakanlığında... Biliyorsunuz, TUS sınavı sonucunda sadece üniversitelerde değil Sağlık Bakanlığı hastanelerinde de aynı şekilde cereyan ediyor ve dağıtılıyor, bir komisyon marifetiyle bu iş yapılıyor. Komisyon da Sağlık Bakanlığı tarafından da yükseköğretim kurumları tarafından da üyeler var, bu üyeler marifetiyle tanzim ediliyor. En sonunda, yükseköğretim kurumları kadrolarından da kullanılsa Sayın Bakan ve uzman heyeti bunların kadro dağılımına karar veriyorlar en son hâliyle.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Tamam.

Hülagü Bey’in bir...

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Başkanım, hoş geldiniz.

Şimdi, sahadan bir sorunu ileteceğim de arkadaşlarımız ilettiler. Biraz önce sizin de ifade ettiğiniz gibi, dağıtımlarda Sağlık Bakanlığı dominant olarak belirleyici olduğu için... Mesela, örnek olarak Elâzığ’da şu anda tıp fakültesine 1 radyoloji asistanı verilmişken şehir hastanesinde 1 hoca olmasına rağmen 13-14 asistan verildiği söyleniyor yani eğitimin alınma noktası öğretim üyesi ise, sayısal yeterlilik orada ise bu oranlamada YÖK baypas mı ediliyor?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Onu en son aslında, bu soru-cevap kısmında biraz...

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Çünkü asistanların da maaş, bu özlük hakları noktasında... Yani düşünün ki bizim gastroenterolojide YÖK kadrosundan yan dala girmiş çocuk tekrar sınava girip, Sağlık Bakanlığı kadrosunu kazanıp oraya geçmek istiyor. Biz izin vermedik ama sanırım bu, mali hakların getirdiği sıkıntılardan kaynaklanan bir durum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Doğrudur.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Yani bu asistan azalmasının bir noktada da kaçış noktası...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Bakın, asistan azalması konusunu biraz farklı değerlendirdik. Burada uzmanlık yapacak gençlere kadrolar nereden tahsis ediliyordu? Üniversitelerden. Söylemek istediğimiz şu: 2022 yılı itibarıyla bu kadrolar Sağlık Bakanlığı üzerinden tahsis edilmeye başlandı. Şimdi, bu tahsis edilen kadroların kullanım, tahsisat biçimleri ayrı bir konu. Üniversitenin kadroları kullanılırken de nihayetinde nereye, ne kadar kadronun ayrılacağı en son yine Sağlık Bakanlığı tarafından, Bakan ve ekibi tarafından Türkiye'nin sağlık ihtiyaçları ve beklentileri çerçevesinde tahsis ediliyordu. Yani buradaki espri şu oldu; Bakanlık bu üniversitelere dedi ki: "Siz bu asistanlık kadrolarını buraya değil, başka yerlere kullanın."

Cumhurbaşkanlığı, her sene 6 bin dışarıdan atama, kadro yetkisini Yükseköğretim Kuruluna verir; üniversitelere bu kadroları dağıtır, üniversiteler de dışarıdan atamalarda bu kadroları kullanır, biliyorsunuz. Bunlar başka bir tarafa kullanılsın diye...

Rakamlar, zannediyorum, geldikten sonra konulur. Bir de bu sorunlar kısmını birazdan toplu olarak isterseniz yapalım sunumu bitirmek bakımından.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Tamam.

Buyurun Hocam, siz tamamlayın.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tıp fakültelerinde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayılarına baktığımız zaman devlet tıp fakültelerinde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı ortalama 7,5 civarındadır. Vakıf tıp fakültelerinde ise bu oran yani her öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı 4 civarındadır. Harvard'dan herkes örnek verdiği için ben de Harvard'dan bir örnek getirdim: Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı Harvard Üniversitesinde 7'dir. Yani orada üç buçuk, dört sene kalmış birisi olarak ve oraları biraz tanıyan birisi olarak; gerçekten bakıldığında yani mukayese edildiğinde şu an itibarıyla evet, hocalarımızın birtakım şikâyetleri mevzubahistir, onları da çok çok iyi bilen birisi olarak size söylüyorum. Bakıldığında klinik eğitimde yaklaşık olarak bu orandadır. Belki temel eğitimde bunlar biraz daha yükselebilir. Onların da...

KAYIHAN PALA (Bursa) – Bunların rakamlarını verebilir misiniz yani temel bilimlerde kaç kişi düşüyor, dâhilî bilimlerde kaç kişi, cerrahi bilimlerde kaç kişi?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tamam, bana siz e-mailinizi verirsiniz ben size göndereyim.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Valla, sizden epeydir randevu istiyoruz ama bir türlü görüşemedik Başkanım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Her zaman beklerim.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Çok aradık Başkanım, görüşemedik. Biz çok randevu talep ettik Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Ciddi mi söylüyorsunuz?

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Tabii, son bir aydır uğraşıyoruz ama bir türlü randevu alamadık.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tamam o zaman... Ama bir aydır ben üç dört farklı memlekete gittim, muhtemelen ondandır yani.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Başkan yardımcılardan da çok talep ettik ama olmadı.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Bu konuda dertliyiz yani.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Beklerim inşallah.

YÖK ÜYESİ PROF. DR. HAYRUNNİSA BOLAY BELEN – Sizinle telefonda görüştük ama değil mi?

AYLİN YAMAN (Ankara) – Evet, aynen, sağ olun Hocam.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Ha, görüştünüz mü?

YÖK ÜYESİ PROF. DR. HAYRUNNİSA BOLAY BELEN – Evet, telefonda görüştük.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – E, tamam.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Tıp fakültesi internlerinin sorunları var, atılmak üzereler; onun için görüşmek istedik ama bir türlü olmadı.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tamam.

Bir de ayrıca e-maile gönderebiliriz; bir de bir adres söyleyeyim. Bizim çok güzel bir istatistik sayfamız var “yok.gov.tr”de, gerçekten çok çok iyi yani dünya standartlarıyla mukayese edilebilir bir istatistik sayfamız var, orada çok ciddi verilere ulaşabilirsiniz yani onu söyleyeyim.

Şimdi, bu vakıf üniversitelerinin işte kuruluşuyla alakalı bir iki şey söyleyeyim: Bu üniversitelerimizin bir kısmının kendilerine ait hastaneleri var -ki bunların isimlerini de saydım burada- bunların dışında afiliye olanlar var, onları da ifade edeyim. Kendi hastanesi bulunan vakıf üniversiteleri bunlardır yani bunların hastane yatak kapasiteleri de gördüğünüz gibidir. Hastane yatak kapasitesi yetmeyenler afiliasyonla devam etmektedir yani hem kendi hastanesini kullanmakta ama aynı zamanda afiliasyona da gitmektedir.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Hocam, bu afiliasyon konusunda...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Konuşacağım.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Ben yaşadığım için bir parantez açmama müsaade edin.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Buyurun.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Şimdi, bazı özel üniversiteler özel hastanelerle anlaşarak “afiliye hastane” adı altında bir ilişki kuruyorlar; tabii, bunun yetmediği durumlar da -sizin bahsettiğiniz gibi- olabilir ama bunu tercih ediyorlar. Neden tercih ediyorlar? Ben de o zaman, Bakanken merak ettim, inceledim çünkü afiliye hastanelerle işlem yapıldığı zaman onlara... Normal bir özel hastaneye ödenen para 100 liraysa onlara 150 lira ödeniyor, yüzde 50 fazla ödeniyor; ben bunu iptal ettim, şimdi tekrar başlatıldı mı, durumu nedir, bilmiyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Faturaların yansıtılmasından bahsediyorsunuz, evet.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Evet.

Dolayısıyla, o, çok ciddi bir sorundu ve bir kaynak aktarımıydı şeye. Özel hastaneler, işte, diyelim ki falan yerde kurulmuş, adını bile bilmediğiniz veya bildiğiniz bir hastane yine bir özel üniversite buluyor, hemen onunla iş birliği yapıyorlar -ikisinin de çıkarına- öyle bir kamu kaynağını israf ediyorlar, sömürüyorlar daha doğrusu; bunu ortadan kaldırıştım. Bu afiliasyon yolunu kapatmak lazım yani parantezi böyle kapatayım.

Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tamam.

O zaman çok kısa bir...

KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkanım, izin verirsiniz...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Buyurun.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Neden kendi hastanesi olması kuralının getirilmediğini de isterseniz burada tartışalım.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Ben bunu daha önce konuşmuştum, Hoca onda ısrar ediyor, doğru bir tutumda Hoca.

Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Evet, Ek-3 ve Ek-84, 2547... Tabii, bunu hatırlatmam, bu sürecin devam ettiğini ifade etmem lazım geliyor. Şimdi, bu afiliasyon 2010'lara gider, hani, hekim arkadaşlarım, Sağlık Bakanı, gayet bileceklerdir. İlk afiliasyonu yapan üniversitede, Marmara Üniversitesinde Rektörlük yapmış biri olarak söyleyeyim: İşte, Pendik'te Sağlık Bakanlığına ait bir yer... Hatırlayacak arkadaşlarımız vardır. Biz çıkmak zorunda kalmıştık Altunizade'den; ne yapacağız, ne edeceğiz? Bakanlığın orada bir yeri vardı, Türkiye'de ilk defa denildi ki: Ortak kullanım protokolüyle...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Hocam, devlet üniversitelerinin yapmasında sorun yok, siz uyguluyorsunuz, biliyorsunuz.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şimdi, şöyle...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Çünkü devlet üniversiteleri yaptığı zaman oraya yüzde 50 para da ödeseniz kamuya gidiyor.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Devlete gidiyor.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Başka bir şey var, devlet üniversiteleri tıp öğrencilerinden ücret almıyor, onlar hem tıp öğrencilerinden ücret alıyor hem de o kaynağı kullanıyor.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şöyle: Bu 2010-2011'de devletle başladı, bizimle başladı; onu söylemek istiyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Evet, doğru.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Ondan sonra, devlette olanlar devlete dediler ki: Mutlaka yine devlet de bir afiliasyon hastanesiyle olmak durumunda yani Sağlık Bakanlığıyla olmak zorundadır. Vakıf üniversiteleri gündeme geldiğinde ise özel hastanelerle afiliasyon yapılması, uygulaması veya kuralı getirildi. Dolayısıyla, mevzuatta vakıf üniversiteleri devletle değil, özel veya vakıf...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Hangi yılda geldi?

ALİ KARAOBA (Uşak) – Devleti soymak adına mı geldi?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Onu...

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Bakanımın sorduğu soru, aydınlatıcı tarafı değil, niye özel hastanelere? Birinde 100 lira fatura ediliyor, diğerinde 150 lira; birinde devlet bedava okutuyor, diğerinde para alıyor; hem etinden hem suyundan yararlanmış oluyor.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Sayın Vekilim, gerekçemiz de oydu, kaldırıırken gerekçemiz de oydu.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Özellere, vakıf üniversitelerine hangi yılda afiliasyon izni verildi?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tam tarihi hatırlamıyorum ama muhtemelen arkadaşlar hemen bulabilirler.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – En az bir on yıllık şeyi var, öyle hatırlıyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şimdi, efendim, bu ilgili kanun maddesi gereği süreç geriye doğru işliyor, bunu bilmenizi isterim. Şu an itibarıyla geldiğimiz noktada tıp fakültesi olan vakıf üniversiteleri eğer geçici hastane kurmak için Sağlık Bakanlığından izin almamışsa veya ruhsat izni yoksa yahut hastane devir taahhüdünde bulunmamışsa bu yıldan itibaren bu vakıf üniversiteleri tıp fakültelerine öğrenci alamayacaklar.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Çok güzel.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Ama bu dört senelik bir süreç. Bakın, dört seneden beri... Şimdi, bu kolay bir iş değil. Bu üniversitelerde, vakıf üniversitelerinde okuyan tıp fakültesi öğrenci sayılarını dikkate aldığınız zaman, bu sürecin çok dikkatle yönetilmesi icap eder. Bu dört yıllık süreç içerisinde bugün geldiğimiz nokta itibarıyla Türkiye’de hastane izni, ön izin belgesi almamış, kurmak için ruhsat almamış yahut dediğim gibi devir sözleşmesi yapılmamış ise bu vakıf üniversitelerine tıp kontenjanı 2024-2025 eğitim yılı itibarıyla vermiyoruz. Onu sizlerle paylaşayım.

Önümüzdeki sene süreç daha da daralacak, eğer taahhüt yerine getirilmezse, taahhüdü yapanların da aynı muameleyle karşı karşıya kalacağını bilmenizi isterim.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Taahhüt için bir süre verecek misiniz Sayın Başkan?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Var tabii, yani.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Ne kadar sürede yapmak zorunda?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Onların mukavelesi gelecek sene doluyor.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Öz izin alanlar içinde mi gelecek sene doluyor?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Aynı şekilde. Bu süreç Yükseköğretim Kurulu tarafından çok dikkatle ve kararlılıkla yürütülmektedir. Bunun bilmenizi isterim.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Bu çok önemli Hocam, teşekkür ediyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Bu önemli bir konu ama bunu yaparken de takdir edersiniz Türkiye’nin genelini hesaba katmak zorundasınız; bu üniversitelerde okuyan tıp öğrencilerini, buralara yapılan yatırımları, bunların her biri bu ülkenin sermayesidir, bu ülkenin millî servetidir, millî varlığıdır. Dolayısıyla, biz Yükseköğretim Kurulu olarak bunların her birini dikkate almak zorundayız.

Bir husus belki çok ayrıntı ama müsaadenizle onu vurgulayayım. Yükseköğretim Kurulu, bütün üniversiteleri olduğu gibi vakıf üniversitelerini de yıllık olarak denetime tabi tutmaktadır ve bu denetimde en önemli konu, tıp eğitimi ve sağlık hizmetidir; bunu bilmenizi isterim. Bunlar her yıl Sayıştaya açıktır ve bütün paydaşlarımızla da bu meseleler paylaşılmaktadır. Tıp fakültesi olan vakıf üniversitelerinde eğer aykırılık gündeme gelmiş ise yıllık olarak her yıl bunları önümüze alıp konuşarak iyileştirme yoluyla devam etmektedir. Hakikaten çok sabır isteyen, çok dikkatlice durulması gereken bir konu olduğunu vurgulamak isterim.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Bir önceki slaytınıza gelebilir misiniz Sayın Başkan.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Elbette, gelelim.

ALİ KARAOBA (Uşak) – TOBB’un 99 tane yatağı var, 200 kriteri sağlanamıyor.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR - Tabii işte orada, tamamlamak üzere, en fazla 2 özel hastaneyle afiliasyon yapabiliyor bunlar. Yani 99, 100 yataklı bir hastanesi varsa, en az bir 100 yataklı hastaneyle anlaşma yaparak, bu çocukların klinik eğitimi esnasında eksik kalmamaları noktasında bir afiliasyonu da onlara mecbur tutuyoruz; bunu yapmak zorundalar. Özel hastanelerle iş birliği protokolü olan vakıf üniversitelerini de buraya dercetmiş vaziyetteyim. Yani, hangi hastaneyle yapıyorlar diye soracak olursanız, buradan da sizlere bazı bilgileri paylaşabilirim.

Şimdi, biraz kalite konularına gelmek lazım değerli vekillerim. Şimdi, Türkiye’de tıp eğitiminde hekimlerimize borçlu olduğumuz bir konu var, o da bütün tıp fakültelerinde “UÇEP” dediğimiz Ulusal Çekirdek Eğitim Programı’nın tatbik edilmesidir. Bu, eğitimde kalite standartlarını ve eğitimde genel olarak standartları yakalamak adına gerçekleştirilmiş bir projedir. Bütün üniversitelerimizin tıp fakültelerinde Ulusal Çekirdek Eğitim Programı tatbik edilmektedir. Bu, şu demek oluyor: Edirne’den Kars’a kadar, Trabzon’dan Muğla’ya kadar bütün tıp fakültelerinde aynı müfredat uygulanmaktadır. Fakültelerin inisiyatifine bırakılan ders oranları yüzde 20’yi aşmamaktadır. Bu da takdir edersiniz ki çok tabii, normal bir şeydir.

Tabii, burada önemli konulardan bir tanesi, bizim Yükseköğretim Kurulu olarak almış olduğumuz eğitim öğretime başlanması ve sürdürülmesi için öğretim elemanı, laboratuvar ve altyapı, teçhizat standartlarının getirilmiş olmasıdır. Bunlarla alakalı bilgiler şeffaf bir şekilde Kurulumuzun internet sayfasında paylaşılmaktadır. Yani ne lazım, hangi koşullar var, altyapıda ne gerekiyor, kaç laboratuvar, öğrenimle alakalı kaç tane araştırma; bu detaylarla alakalı her şeyi bulmak mümkündür.

Tıp fakültelerinin akreditasyonu YÖK tarafından akredite edilen Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği tarafından yapılmaktadır. Mayıs 2024 yılı itibarıyla 47 tıp fakültesinin 54 programı akreditasyondan geçmiştir.

Değerli vekillerim, bizim hedefimiz, Türkiye’de tıp fakülteleri programlarının tamamının ulusal akreditasyon programından geçmesini sağlamaktır. Bu da biraz da akreditasyon yapan derneğin kapasitesiyle yakından alakalıdır. Başka derneklerin kuruluşuna elbette ki standartları sağlamaları hâlinde imkân tanınacağını burada sizlere bildirmek isterim.

Eğitimi çok hızlıca geçiyorum. Biliyorsunuz, ilk üç yıl preklinik dönem tabir ediliyor, temel bilim ağırlıklı bir eğitim var. Akabinde dördüncü ve beşinci yılda klinik uygulamalar var, altıda internlik. Bazı üniversitelerde bunlar değişiyor takdir edersiniz. Preklinik devam ederken bazı tıp fakültelerimizin öğrencilerimizi 3’üncü sınıfta artık yavaş yavaş klinik uygulamalara da soktuğunu ifade edebilirim.

Tıp fakültesindeki eğitimin karmaşık bir eğitim modeli var. Gerçekten ne sosyal bilimlerle ne de diğer mühendisliklerle kolay kolay mukayese edilebilir bir tarafı yok. O yüzden de bazen kafa karışıklığına yol açmaktadır; bu da çok normal bir şey. Tıp, birbiri içine geçmiş alanların aynı anda işletebildiği, çalıştırılabildiği bir eğitim gerektirmektedir.

Şimdi, burada, belki yavaş yavaş, karşı karşıya kaldığımız bazı konular, sorunlar ve çözüm önerileri üzerinde durmak gerekiyor.

Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde çalışan hekimlerden farklı olarak tıp fakültelerinde görev yapan hekimler, sağlık hizmeti sunumu dışında eğitim öğretim, bilimsel yayın ve araştırma faaliyetlerini birlikte yürütmektedir. Türkiye’de belki hep birlikte başarmamız gereken -ben ağzımdaki baklayı söylemek isterim- performans ile kalitenin makul bir dengesini yakalamak gerekiyor. Sağlık

Bakanlığı Türk halkına, millete sağlık hizmetini haklı olarak öncelemek zorundadır. Vatandaş hastaneye geldiğinde mutlaka sağlık hizmeti almak durumundadır. Buna mukabil, tıp fakültelerinde ise sağlık hizmetinin yanı sıra sağlık alanında karşı karşıya kaldığımız akademik, bilimsel sorunları çözmek üzere araştırmaya, AR-GE'ye ve bunlarla alakalı bilimsel yayın ve araştırmalara daha fazla zaman ayırmak durumundadır. Değerli Başkanım, aslına bakarsanız gerilimin temel odak noktalarından bir tanesi bu noktadadır. Yani hizmet performansı ile eğitim öğretim, araştırma performansının makul bir dengesini bulabilmelidir, asıl meselelerin başında bu gelmektedir.

Üniversite hastaneleri ile devlet hastaneleri rakip değil ortak sağlık hizmeti sunan kurumlar olduğundan, özlük hakları başta olmak üzere diğer imkânlar bakımından bütüncül hareket edilmesi fevkalade önemlidir. Bu kapsamda, şehir hastanesi koşulları üniversite hastaneleri için de oluşturulmalıdır kanaatini sizlerle paylaşmak isterim. Biz şehir hastanelerimizle övünüyoruz, fevkalade memnunuz. Oradaki imkânların aynı şekilde, inşallah önümüzdeki zamanlarda üniversitelerimizin hastanelerine de yansımaları beklediğimizi ifade etmek isterim.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkanım, “imkân” derken neyi kastediyorsunuz; orada çalışanların özlük haklarını mı?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Orayı da ama ağırlıklı olarak sağlık...

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Her ikisini de Sayın Vekilim.

EROL KELEŞ (Elâzığ) – Hem fiziki hem teknolojik.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Akademik faaliyetlerde, eğitim öğretim, bilimsel yayın ve araştırma bulunmamasına rağmen hekimlerce akademik unvanların muayenehane ve özel hastanelerde kullanılabilmesi, özel ve üniversite hastaneleri arasındaki gelir farklılıkları -özlük işlerini de ifade ediyorum- ve bunlar arasındaki teknik donanım farklarının üniversite aleyhine geliştiğinden gerekli iyileştirme ve düzenlemelere de ihtiyaç olduğunu bilhassa vurgulamak isterim.

Şimdi, hastanelerin karşılaştığı sorunlar... Sahiplik ve işletme biçimine -biraz önce Başkanımız sormuştu, oraya gelmiş olduk- göre çeşitlilik arz ettiğini sizlerle paylaşmam gerekiyor. Şimdi, kendi hastaneleri olan devlet tıp fakültelerine baktığımızda işletme yetkisi tamamen üniversite yönetimindedir bu hastanelerde, biliyorsunuz. Hastane yönetimi ile üniversite fakülte yönetimi arasında ciddi bir uyum sorunu pek görülmemektedir. Ancak bu hastanelerde geri ödeme sisteminden kaynaklanan finansman sorunları yaşanmaktadır. Bunu bütün hekim arkadaşlarımız zaten bilmektedir. Özellikle klinik dallarda, profesör ve doçentler mesai dışında muayenehanelerde ya da sözleşmeli olarak vakıf veya özel hastanelerde çalışabilmektedir. Mesai dışı konusunda bilhassa kendi hastaneleri olan devlet tıp fakülteleri yönetimlerinin daha dikkatli olması gerektiğini de bu vesileyle vurgulamak, paylaşmak isterim. Zira, bir müddet sonra mesai dışında yapılması gereken işlerin mesai içine doğru da kaydırıldığı yapılan denetlemelerde ortaya çıkmaktadır.

Kendi hastaneleri olan devlet tıp fakültelerinde fiziki yapıların, altyapı ve donanımların günümüz teknolojilerine uygun olarak yenilenme ihtiyacını bilhassa vurgulamak isterim. Bu, kolay bir iş değil. Zira, tıp cihazları, bilhassa teçhizat oldukça pahalı olup üniversitelerimizdeki tıp fakültelerinde bunların yenilenmesinin ciddi bir zaman ve bütçe gerektirdiğini de ifade etmem gerekiyor. Eğitim öğretim, araştırma faaliyetleri gereği üniversite hastanelerinde personel giderleri, demirbaş ve sarf malzemeleri giderleri bütçenin önemli bir kısmını oluşturmaktadır sizlerin de gayet iyi bildiği gibi. Sağlık eğitimi ve öğretimindeki stratejik önemi gereği üniversite hastanelerinin ekonomik sürdürülebilirlik kapsamında Bakanlığa bağlı veya özel sağlık kuruluşlarıyla rekabete zorlanmaması gerekiyor Değerli Başkanım. Çünkü üniversite hastaneleri, daha doğrusu devlet üniversitelerine ait tıp fakültesi ve hastaneleri sadece

sağlık hizmeti vermemekte, aynı zamanda sağlık sorunlarıyla alakalı, hastalıklarla alakalı fevkalade önemli araştırmalar yapmaktadır. Dolayısıyla, buralarda sadece performans kriterleriyle yapılan değerlendirmeler yani sağlık hizmetini önceleyen performans kriterleriyle değerlendirme yapmak her zaman arzu ettiğimiz sonuçları elde etmemize imkân tanımaz diye düşünüyorum.

Burada, önemli bir konu Afiliasyon (Birlikte Kullanım) Protokolü meselesi vardı. Tabii, Sağlık Bakanlığı ile devlet üniversiteleri arasında 2010'lu yıllardan itibaren Birlikte Kullanım Protokolü çerçevesinde bir taraftan uzmanlık eğitimi bir taraftan da sağlık hizmetleri verilmektedir. Burada, tabii, ister istemez bazen ortaya birtakım sorunlar çıkmakla birlikte afiliasyonda olan üniversitelerimizin sağlık hizmetleri herhangi bir inkıtaya uğramadan çok şükür bugüne kadar gelmiştir; bunun çok büyük örnekleri vardır, bunun güzel örnekleri olduğunu da bilhassa ifade etmek isterim.

Burada, tabii, Sağlık Bakanlığı hastane işletmesi sorumluluğunu üzerine aldığından dolayı Sağlık Bakanlığı tarafı haklı olarak sağlık hizmetini öncelerken afiliasyonda ise üniversiteler daha ziyade uzmanlık eğitimine biraz daha ağırlık vermek istemektedirler; bu da fevkalade normal bir gelişmedir. Bunu yaparken de tabii, ister istemez bazı sorunlarla da karşılaşilmektedir. Mesela, bunlardan bir tanesi, bilhassa hastanelerde dersliklerle, araç gereçlerle alakalı sıkıntılar var. Bize de çok yansıyan, bizlerin de çözüm bulmaya çalıştığı konuların başında bu gelmektedir; bilhassa bunu söylemek lazım fakat bunun biraz da tabii olduğunu da söylemek lazım. Hastane yapımı esnasında haklı olarak Sağlık Bakanlığı burayı bir eğitim araştırma hastanesi olarak eğer planlamamışsa burada elbette ki derslikti, dershaneydi, bu tür şeylere yer ayırmamasını makul karşılamak icap eder ama yer ayarlama konusunda da mutlaka bir iradeye ihtiyacımız olduğunu bilhassa ifade etmek isterim.

Şimdi, tabii, burada, üzerinde duracağım hastane yönetimi, başhekimlik konuları gibi bir iki husus var. Sağlık Bakanlığının artık başhekimlik konusunu üniversite tarafına doğru, hocalara doğru vermeye başlamış olmasının son zamanlarda bizim açımızdan önemli, güzel bir gelişme olduğunu sizlere ifade etmek isterim.

Sağlık hizmeti sunumu öne çıkmakla beraber öğretim üyeleri, üniversite kadrosunda bulunan hemşire, yardımcı sağlık çalışanlarıyla sözleşme imzalanmaktadır. Sözleşme imzalamayan hocalarımız da vardır, bunu da söylemek lazım. Sözleşme imzalamayanların, maalesef, üniversiteye, fakülteye dönmek gibi biraz atıl kapasiteye çekilmesinin de bizim açımızdan da Sağlık Bakanlığı tarafından da üzerinde mutlaka durulması gereken konuların başında geldiğini ifade etmek isterim.

Burada bir hususu söylemem lazım, belki Başkan Bey ona işaret etmek istedi. Benim vurgulamak istediğim, şimdi, mesela, afiliasyondaki bir hastanede sözleşmeyle yeni başlayan bir uzman hekim kardeşimiz kendisini yetiştiren, aynı hastanede hizmet veren bir profesörden daha yüksek maaş almaktadır; bu, hakikaten bizce üzerinde durulması, düzeltilmesi gereken bir konudur. İnşallah, bu konuda gerekli çalışmaların yapıldığını gayet iyi biliyorum. Sağlık Bakanlığı haklı olarak bilhassa yurt dışına gitmek isteyen uzmanları elbette engellemek ve daha fazla istihdamda tutabilmek adına -bence de doğru bir karar olmakla beraber- afiliasyondaki üniversitelerde bazen böyle bir sıkıntının ortaya çıktığını da ifade etmek lazım geliyor yani uzmanlığı bitiren...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI TOLGA TOLUNAY – Doğuda; batıda yok, bunlar doğuda sözleşmeli olan yerlerde...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Var.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Batıda da var, ben size vaka vaka verebilirim.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Var, var.

EROL KELEŞ (Elâzığ) – Daha çok sözleşme olan yerlerde.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Sözleşme olan yerleri kastediyoruz.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) – Aynı branşta mı Hocam?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Uzman olmuş...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) – Yani profesörle olan o maaş kıyaslaması...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Yani ikisi de klinik ve cerrahi bölümde diyelim.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) – Aynı branş...

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI TOLGA TOLUNAY – Aynı branş değil.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şöyle, diyelim cerrahi aldık veya mesela, kliniğe alalım -somut örnekleri de var bunların, onları da getirebiliriz sizlere- sözleşmeli ise bu da normal çünkü Türkiye’de sağlık hizmeti genişliyor, sağlık hizmeti genişlerken bunlara ihtiyaç var ancak afiliasyonda böyle bir mesele çıkıyor olmasının kolaylıkla halledilebilecek konuların başında olduğunu ifade etmek isterim.

EROL KELEŞ (Elâzığ) – Bakın, buradaki en önemli problemlerden biri şu: Aynı klinik içerisinde, mesela, kulak burun boğaz profesörü ve uzman; eğer sözleşme var ise yani 4924 var ise uzman profesörden daha fazla alabiliyor ve o zaman da akademik kadroya geçiş, kişiler tarafından çok tercih edilmiyor. Burada problemimiz bu yani bu dengeyi çok iyi sağlamamız lazım. Ben, işte, kulak burun boğaz profesörüyüm, benim asistanım oraya uzman olarak geliyor ve benden daha fazla para alıyor maddi açıdan.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Evet, şimdi, burada önemli bir başka sorun... Yani bu idare mahkemesine de yansıdığından dolayı ifade edilmesinde bir mahzur yok çünkü yakın zamanlara kadar afiliasyonda olan devlet üniversiteleri, bu afiliasyondan kaynaklanan döner sermaye gelirlerinden -yanlış hatırlamıyorsa yüzde 5 idi- yüzde 5 BAP payı alıyor idi. Bu yüzde 5 BAP payı alınmasına son verildi. Bu, bilahare bir devlet üniversitemiz tarafından, sonra diğer birkaç devlet üniversitesi tarafından mahkemeye taşındı, mahkeme yüzde 5’in üniversiteye verilmesi gerektiğini haklı buldu. Zira bu yüzde 5’in yani üniversitenin sağlık hizmeti üretirken elde ettiği BAP payının üniversitenin araştırma geliştirme faaliyetlerinde kullandığı, şimdi artık o yüzde 5 kesildiğinden dolayı araştırma ve geliştirmeye pay ayırlamadığı, Sağlık Bakanlığı tarafından tekrardan bu payın üniversiteye iade edilmesi gerektiği görüşüyle mahkemeye taşındı. Mahkeme bilahare üniversitenin lehine karar verdi. Akabinde, Sağlık Bakanlığı üst mahkemeye taşıdı. En son ise nihai karar -zannediyorum 6’ya 5- üniversitelere BAP payı ödenmemesi noktasında bir karar çıktı. Bu, tabii, afiliasyondaki üniversitelerimizin araştırma geliştirme faaliyetlerine ayırdığı payın düşmesine sebebiyet verdi. Ama duyduğumuz kadarıyla, Sağlık Bakanlığı bu payları TÜSEB’e -galiba, yanlış hatırlamıyorsa- fon olarak aktarıp bu aktarılan payların yine sağlık alanında yapılacak AR-GE çalışmalarında kullanılmak üzere destek verileceğini ifade ettiler. Yani benim bildiğim böyle bir bilgi var, bunu Sağlık Bakanlığı tarafı muhtemelen teyit edebilir ama duyduğum böyle bir şey var. Üniversitelerimizin yani afiliasyondaki devlet üniversitelerinin en çok üzerinde durduğu konulardan bir tanesi buydu yani yüzde 5’lik BAP payının kesilmesi.

Peki, bunun dışında ne var? Bunun dışında, tabii, sözleşme var, sözleşmeyi imzalamamaktan dolayı sağlık hizmetine giremeyen hocalarımızın bazı şikâyetleri var. Bir de bilimsel araştırma dolayısıyla yurt dışına gidip gelme esnasında yine tabiri caizse mesai dışına çıkma dolayısıyla döner sermaye gelirlerinin kesilmesinden dolayı da öğretim elemanlarının şikâyetleri olduğunu ben gayet iyi biliyorum. Dolayısıyla belki tekrardan birlikte kullanım protokolü gözden geçirilmek suretiyle bunların da ben ıslah edilebileceği kanaatini paylaşmak isterim.

Sayın Başkanım, vurgulamak isterim, bildiğiniz gibi üniversitelerin her biri ayrı ayrı Sağlık Bakanlığıyla bir protokol imzalıyor her sene ve o protokol kapsamında tıp fakültesinde görevli öğretim üyelerini hastaneye görevlendiriyor. Hastaneye görevlendiriliyor, işte, bu hastaneye görevlendirme rektörün yetkisi altındadır zannediyorum; 38'le görevlendiriliyor. Şimdi, orada rektör tarafından görevlendirilen hekim arkadaşlarımızın o hastane dışında başka bir makam tarafından başka bir kurumda görevlendirilmesinin kanuni açıdan ciddi sakıncalar barındırdığını sizlere ifade etmem gerekir. Çünkü sicil amiri rektördür ve ilgili hekimi ancak rektör görevlendirebilir. Bunu bilhassa ifade etmek isterim.

Kendi hastanesi olan vakıf üniversitelerinde duruma bakacak olursak bilhassa uyum sorunu yok, eğitim sürdürülebilir tarzda. Burada bizim karşılaştığımız en önemli sorun -denetlemeden gelen raporlardan size aktarıyorum- öğretim üyesi sirkülasyon sayısı yüksek buralarda. Önemli sorunlardan bir tanesi bu, sirkülasyonun yüksek olması. Kendi hastaneleri olan vakıf üniversitelerinin bazı ana bilim dallarında öğretim elemanı temininde güçlük çektikleri gayet iyi biliniyor, denetlemeye itikal eden sorunlar arasında yer almaktadır. Bir de tabii, sağlık hizmet sunumunda da bazı hocalar üzerinde bazı baskıların olduğu ifade ediliyor. Burada tabii, en önemli konuların başında, hastaların genellikle ücret ödeyen hastalar olması, daha özel bir hizmet bekliyor olmaları, hasta çeşitliliğinin yeterli olmaması dolayısıyla çocukların bazen zengin bir klinik eğitimi alamadığı konusunda denetlemeye yansıyan bilgilerin olduğunu da sizlerle paylaşmak durumundayım. Bunlar denetleme raporlarına yansıyor. Yani bunun tabiatını zaten bildiğiniz için onun üzerinde çok fazla durmuyoruz ancak şunu vurgulamak isterim: Vakıf üniversitelerindeki TUS başarıları da dikkat çekiyor. Yani bir kısım vakıf üniversitelerinin tıp eğitiminde ciddi bir başarı kaydettiğini ve devlet üniversiteleriyle TUS'ta yarıştıklarını da bilhassa vurgulamak isterim. Biz hepsinin TUS başarılarını yakından izliyoruz. Bir kısmında ise TUS başarılarının düşebildiğini fark ediyoruz değerli arkadaşlar. Onları da denetim yoluyla sürekli takip ettiğimizi, uyardığımızı da bilmenizi isterim. Yani bu denetim, uyarı ve yol göstericilik yıl boyunca devam ediyor.

Özel hastane iş birliği yani özel hastanelerle afiliasyonu olan vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi ve sağlık hizmeti meselelerine geldiğimiz zaman -ki sunumu bunlarla tamamlamış olacağım- tabii, burada da personel sirkülasyonu ve öğretim üyesi temininde birtakım sorunlar yaşanmaktadır. Yine, hastaların burada ücretle tedavi görmek istemesinin, özel hizmet beklentilerinin klinik eğitimde öğrencilerin kimi zaman zorluklarla karşılaşmasına vesile olduğunu sizlere ifade etmem gerekir.

Şimdi, burada tabii, önemli konulardan bir tanesi, özel hastanelerin haklı olarak sağlık hizmetine daha fazla ağırlık verirken vakıf üniversitesi tıp fakültesi öğretim elemanlarının eğitimi önceliyor olması. Burada ister istemez bazen hekimlerin sağlık hizmeti sunarken klinik esnasında öğrencilere arzu edilen düzeyde ilgi gösteremediğine dair öğrencilerden kimi zaman şikâyetler geliyor ancak bilmenizi isterim ki bunların hepsi denetime tabi olarak, hangi vakıf tıp fakültesinde karşılaşılırsa oraya nokta atışı denetim neticesinde elde edilen raporlarla bunların izalesi yoluna gidildiğini de bilhassa vurgulamak isterim yani bu gerçekten sürekli olarak takibi yapılan ve sürekli düzeltme yoluna gidilen bir süreçte işaret etmektedir.

Burada ben bir eski Rektör ve hoca olarak tıp eğitiminin kalitesi, yükseköğretim kurumlarımızda gerçekten öğrenci kalitesi, öğretim elemanı kalitesi konusunda çok ciddi bir mesafe katettiğimizi, hatta bundan dolayı da Türkiye'ye sadece Doğu'dan değil, Batı'dan da sağlık hizmeti almak üzere yüzlerce, binlerce insanın gelmiş olmasının Türkiye'deki tıp eğitimi ve sağlık hizmetine duyulan nispi güvenin bir işareti olarak değerlendirilebileceği kanaatini sizlerle paylaşmayı arzu ederim ama bence daha önemlisi, Türkiye'nin uluslararası alanda bilimsel dokümantasyon üretimi rekabetinde, hekim, sağlık,

bilhassa tıp hocalarımızın yükseköğretime ve Türkiye’deki bilimsel üretime yaptığı katkısı bilhassa vurgulamak icap eder. Türkiye’de en yüksek seviyede yani Q1, Q2 düzeyinde yayın yapan önemli bilim insanlarının büyük ölçüde başta tıp alanından gelmekte olduğunu sizlere ifade etmem gerekiyor.

Bizim tıp fakültelerinde eğitim ve öğretimin daha ileri gitmesi için üniversite hastanelerinde öğretim üyelerinin görevleri olan eğitim, araştırma ve sağlık hizmet sunumu dengesinin mutlaka sağlanması gerektiği kanaatini sizlerle paylaşmam lazım. Bizim Yükseköğretim Kurulu olarak bu makul dengenin sağlanması konusunda bütün paydaşlarımızla birlikte çalıştığımızı sizlere ifade etmem lazım.

Öğretim üyesinin eğitime ayırdığı zamanın gelir kaybına neden olmaması için uzmanlık sonrası mecburi hizmet yükümlülükleri üniversitelerde de yerine getirilmelidir yani artık bir dönemdir kesilen bu uygulamanın Sağlık Bakanlığı tarafından tekrardan açılması gerektiğini ve üniversite tıp fakültelerinde bu arkadaşların mecburi hizmet yükümlülüklerinin artık üniversitelerde de görevlendirilmesi gerektiğini sizlerle paylaşmak isterim. Bu, bilhassa devlet tıp fakültesi hastanelerinde belirli uzmanlık alanlarının boş kalmasının önünü almış olacak. Üniversitelerimize ait hastanelerde bazı uzmanlık alanlarının -biraz önce de ifade edildi- boş kalmasının bu yolla büyük ölçüde giderilebileceğinin kanaatini ben taşıyorum. Bu bir tahsisat politikasıdır, eğer tahsisat inşallah tekrardan açılır ve yapılırsa biz inanıyoruz ki üniversite hastanelerinde de bilhassa uzmanlık alanlarının büyük ölçüde eksikliklerinin giderileceği kanaatini sizlerle paylaşmak isterim.

Sağlık eğitimi ve öğretimindeki stratejik önemi gereği üniversite hastaneleri, ekonomik sürdürülebilirlik kapsamında Bakanlığa bağlı veya özel sağlık kuruluşlarıyla rekabete hiçbir şekilde zorlanmamalıdır. Tıp fakülteleri -bilhassa vurgulamak isterim- Türkiye’de kaliteli hekimlerin yetiştirildiği yegâne eğitim mahalleridir. Dolayısıyla, burada kaliteli eğitimin devam etmesi ülkenin bekası açısından fevkalade önemlidir. Bu bakımdan, tıp fakültelerinde bizim kanaatimiz odur ki “cost-effective” yani maliyeti dikkate alan bir yaklaşım yerine eğitim kalitesini dikkate alan bir yaklaşımın sergilenmesi gerektiğini, bilhassa afilyasyondaki devlet üniversiteleri bakımından fevkalade önem arz ettiğini sizlere ifade etmem gerekiyor.

Tabii, daha söyleyecek sözlerim var ama vakit çok ilerledi; araştırma görevlileri meselesi var; işte, öğretim üyelerinin zaten özlük haklarını biraz konuştuk.

Sorular kısmında cevabını bildiğim sorular olursa cevaplamaktan memnuniyet duyacağımı ifade eder, hepinizi saygı ve sevgiyle tekrardan selamlarım.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Teşekkür ediyorum Hocam.

Tabii, tıp eğitimiyle ilgili uzun uzun konuşulması gereken başka konular da var tahmin ediyorum. Aramızda rektörlük dahi yapmış arkadaşlarımız da, tıp fakültelerinde çalışmış hocalarımız da var, onların sorularıyla mesele daha da anlaşılabilir hâle gelebilir. Onun için ben sözü uzatmadan söz isteyen üyelerimize, onların sorularına veya onların değerlendirmelerine geçmek istiyorum.

Buyurun arkadaşlar.

Kayıhan Hoca, buyurun.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle size iki konuda teşekkür etmek isterim; birincisi, böylesine önemli bir konuda bu toplantıyı düzenlediğiniz için; ikincisi de adı vakıf olan ama aslında özel üniversite olan kavramı çok netlikle dile getirdiğiniz için. Çünkü buralar tamamen kâr maksimizasyonu için çalışan yerler, bir vakıf niteliği taşıyan yerler değil maalesef, bunu da söylemek isterim.

Şimdi, Değerli Başkanım, ben otuz yıl üniversitede çalıştıktan sonra geçen yıl -halk sağlığı profesörüyüm ben- üniversiteden emekli oldum, Uludağ Üniversitesinden. Uludağ Üniversitesinde benim emekli olduğum zamanki durum şuydu: Amfiler 200 kişilik, öğrenci sayısı 450. Aynı anda 3 tıp fakültesi; benim tıp fakültemin adı Bursa Uludağ, Sağlık Bakanlığının üniversitesine bağlı olan Bursa Tıp, ayrıca Yalova Tıbbın öğrencileri. 450 kişi her 3 sınıfta da -amfilerin hepsi, tekrar ediyorum- 200 kişilik olduğu için dekanlık bize “Tıp eğitiminde yoklama yapmayın.” dedi. Uludağ Üniversitesindeki durum şudur: Ziraat Fakültesinde yoklama vardır, derslere devam etmeyenler devamsızlık nedeniyle sınıfta kalır ama Tıp Fakültesinde yoklama söz konusu değildir. Üstelik bu yalnızca kuramsal derslerle sınırlı da değil, anatomi laboratuvarından, diğer laboratuvarlardan örnek veririm.

Şimdi, benim birinci sorum Sayın YÖK Başkanına şudur: Bu durum birçok yerde var, siz de biliyorsunuz, neden böylesi bir duruma izin veriyorsunuz? Çünkü birazdan söyleyeceğiz, maalesef üzülerken söylüyorum, bu 128 tıp fakültesinin öğrenci almış olması -şimdi sayıyı tam hatırlayamıyorum ama- 76’sının şu anda mezun veriyor olması belki güzel bir şey olarak görünebilir özellikle OECD ülkeleri içerisinde nüfus başına en az hekim sayısı olan ülkemiz açısından ama biz burada niceliği ön plana çıkarıp niteliği bir kenara itecek olursak bu maalesef ciddi bir sıkıntı doğurur ki burada Sayın Başkana da şöyle bir şey söylemek isterim; sunumunuzda bu samimiyetle bizim aslında dile getireceğimiz bazı kavramları dile getirdiniz, bunu da çok önemli buluyorum ama şöyle bir eksiklik görüyorum Sayın Başkan: Orada söylediğiniz, bazılarını bulunduğunuz pozisyon nedeniyle üstü kapalı geçtiğiniz o sorunları çözmek için ivedi olarak yasal düzenlemeler yapmak lazım. Hatırlarsanız biz burada son kanun teklifini konuşurken, özellikle üniversite öğretim üyelerinin Sağlık Bakanlığı hastanelerinde sözleşme yapmak zorunda kalmasının temel bilimler başta olmak üzere, bazı sıkıntılara yol açabileceğine vurgu yapmıştık ki bugün Sayın YÖK Başkanı da bizimle aynı şeyleri söylüyor. Dolayısıyla bu düzenlemeleri yaparken YÖK’ün ve ilgili kurumların bu süreçteki önerilerini de almak büyük önem taşıyor.

Burada sağlık emek gücü sürecinin planlama, yetiştirme ve istihdamdan oluştuğunu, yetiştirmeye gelmeden önce planlamanın çok büyük önem taşıdığını vurgulamak isterim. O yüzden size sormuştum, örneğin kamu tıp fakültelerinde öğretim üyesi başına 7’den biraz fazla öğrenci düşüyor. Uluslararası standartta bir sayı bu, haklısınız ama ben bazı fakülte özelliklerini biliyorum; temel bilimlerde bu 15’in üstünde, ağırlıklı olarak dâhilî ve cerrahi bilimlerde ve şu gerçeği de söylemekten çekinmeyelim, siz de bunu üstü kapalı söylediniz: Yalnızca vakıf tıp fakültelerinde değil, kamu tıp fakültelerinde de -Sayın Rektörüm de birazdan sanırım söylediğimi doğrulayacaktır- ağırlıklı olarak öğretim üyeleri hizmetle uğraşır hâle geldiler. Dolayısıyla 1 öğretim üyesine 7 öğrencinin düşmesi uluslararası standartta görünüyor ama yine, kendi fakültemden örnek vereyim; biz 6’ncı sınıf stajında öğrencilerle konuşurken genel bir öğretim üyesi değerlendirmesi de yaparız, bizim fakültemizde hiç karşılaşmadığı -öğretim üyesi olan ama öğretim üyesi olarak istihdam edilen, işte örneğin cerrahi branşlarda- bazı hekimler var, eğitimde hiç karşılaşmamışlar. Dolayısıyla UÇEP çok önemli, oluşturulmasında biz de görev aldık ama açık söyleyeyim Sayın Başkan, sizden farklı düşündüğüm konu şu: UÇEP konusunda bu 128 fakültenin aynı standartta olduğu kanısında değilim, bunun çok somut örnekleri var. Dolayısıyla sizin orada bunu buraya yükseltmek konusundaki çabalarınızı önemli buluyorum ama bu çabaları ivedi olarak hayata geçirmek gerekir ki -Sayın Başkanın açılış konuşmasında söylediği- bizim mezun ettiğimiz her hekimin gerçekten hekimlik öğretisi konusunda hem bilgi hem beceri hem de tutum açısından standardı yakalamış olmasından emin olalım, aksi hâlde, burada ciddi bir problemin varlığını söylememiz gerekir.

Hiç değinmediniz ama ikinci sorum şu olsun benim size: Bu, akademik yükseltmelerle ilgili değişikliklik nereden icap etmiştir? Bakın, şu anda doğru düzgün yabancı dil bilmesine gerek olmadan, yayınlarını kendisinin yapıp yapmadığını bilmediğimiz ve “kolokyum” dediğimiz bir yüz yüze

görüſmenin iptal edilmesi nedeniyle yalnızca dosya gönderip doçent olanlar var. İzin verirsiniz çok kısa bir örnek anlatayım. Bir dosya önüme geldi, bir doçentlik dosyası. Kiſi, iki yıl önce uzman olmuş, iki yılda 22 tane uluslararası yayın yapmış ki halk sağığında iki yılda 22 tane uluslararası yayın yapmak çok zor bir ſeydir. O yayınları tek tek incelediğimde 7 tanesinde etik ihlal buldum; 1 tanesinde örneğın Orta Anadolu’da bir üniversiteden VAP’tan bir proje alınmış, proje başvurusunda kiſinin ismi yok ama makalede var. Ayrıntıları geçiyorum, herkes ne dediğimi anlayacaktır. Başvurdum, Üniversitelerarası Kurul dedi ki: “Tamam, biz bu etik ihlali inceleyeceğız.” Üç ay sonra Üniversitelerarası Kuruldan bir yanıt geldi: “Hiçbirinde etik ihlal bulunmamıştır ve siz jüri üyeliğinden alınınz.” Dolayısıyla bizim bu akademik yükseltmeleri de kalite bakımından çok önemli bir noktaya getirmemiz gerekir. Hem yabancı dil bilme zorunluluğı hem yayınların kalitesinin bu birtakım bilimle bağdaşmayan dergilerde olmamış olmasına özen gösterilmesi -ki son birkaç yıldır burada bir çaba olduğunu ben de görüyorum- hem de bu kolokyumun tekrar gündeme getirilmesi... Çünkü “öğretim üyesi” dediğimiz kiſinin hem eğitim hem araştırma hem de hizmet sunumunda başat bir rol üstlenmesi gerektiğini hiçbir ſekilde arka plana atmamalıyız. Aksi hâlde bakın, şöyle bir tehdide vurgu yapmak isterim Sayın Başkan: Biliyorsunuz, Covid-19 pandemisi sırasında Amerika’da şöyle bir araştırma yapıldı, yapay zekâya tomografileri incelettiler, bir de radyoloji uzmanlarının incelemesiyle karşılaştırdılar ve görüldü ki yapay zekânın bulguları radyoloji uzmanlarının bulgularından daha iyi; o araştırma sonucunu söylüyorum. Şimdi, bu ayrıca tartışılabilir ama eğer biz tıp eğitimindeki usta-çırak ilişkisini daha sürdürülebilir kılmazsak, daha ön plana çıkarmazsak bir süre sonra yapay zekânın uygulamaları tıp eğitimi branşlarındaki birçok alanı ortadan kaldırmak zorunda kalacak ve maalesef ki hastasının gözüne bakmayan, ona dokunmayan, onun derdini anlamayan teknokrat diyebileceğimiz bir hekim mezunlarıyla karşı karşıya kalacağız. Açıkçası, ben bunun hem hekimlere hem de hastalara çok ciddi bir haksızlık olacağı kanısındayım.

Bu arada, Sağlık Bakanlığından gelen yetkililere de sormak isterim -Sayın Bakanın geleceğı bilgisi verilmişti bana ama yok, gerçi bugün kendisini de göreceğim, ona da sorarım- biliyorsunuz, iki hafta kadar önce Sayın Bakan bir açıklama yaptı, dedi ki: Dört yıl içerisinde ſu andaki mevcut uzman sayımızı 2 katına çıkaracağız. Gerçekten planlama açısından bu doğru bir strateji mi tartışmamız gerekir çünkü bakın, iyi işleyen sistemlerde uzmanların rolü kadar birinci basamaktaki hekimlerin de rolü çok önemlidir. Bugün Türkiye’de biz randevu alamamakla ilgili bir problemi tartışıyorsak burada Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın kışkırtılmış talebini ve insanların herhangi bir eleme sürecinden geçmeksizin, sevk zinciri olmaksızın örneğın tıp fakültesine doğrudan başvurabilmesini tartışmalıyız.

Bu bağlamda, uzman sayısına da özellikle dikkat çekmek isterim çünkü yine aynı Sağlık Bakanlığı -Bakanlık yetkilileri bilecektir- bundan on yıl kadar önce “Sağlık İnsan Gücü Planlaması 2023” diye bir kitap yayınladı ve orada dediler ki: “Bizim ihtiyacımız 2023 yılı için 200 bin hekimdir.” Bugün 200 bin hekim geçmiş durumdayız. Şu anda 120 bin tıp fakültesi öğrencisi var, en kötü ihtimalle altı yıl içerisinde bu 200 bin 320 bine çıkacak demektir. Yılda 20 binin üstünde öğrenci alıyoruz ve giderek 14-15 bin, birkaç yıl içerisinde 20 bin hekim mezun edeceğız. Gerçekten yani Sağlık Bakanlığının “Bizim ihtiyacımız bu kadar.” dediğı rakamın üstüne 120 bin hekim daha koyduğumuzda bunları nasıl bir sistemde istihdam edeceğimizi de tartışmamız gerekir.

Sayın Başkan “65 yaş artacak.” dediniz, gerçekten artıyor, çok önemli ama ben burada geriatri alanında bir düzenlemeye ilişkin bir eksiklik görüyorum. Bu konuda acaba bir düzenleme yaklaşımı var mı? Bunu da çok öğrenmek isterim.

Hekim ihtiyacı konusunda hekim ihtiyacının tek başına belli yaş gruplarındaki artışla ya da azalmayla değil başka dinamiklerle ilgili olduğunu da vurgulayalım. Örneğin, bugün Türkiye’de bir yurttaş yılda 10 defa hekime başvuruyor, OECD ortalaması 6, İsveç’te 3’ün altında. Şunu tartışmamız gerekir: Çok daha yaşlı nüfusu olan İsveç’e göre biz yılda 3 kat daha fazla neden hekime başvurmak zorunda kalıyoruz?

“Türkiye’de mezunlar açısından tıp eğitimine dair şüphe yoktur.” dediniz, ben burada da sizinle farklı düşünüyorum. Bazı tıp fakültelerinden mezun olanlarla ilgili ciddi problem var. Bir örnek vereyim: Şimdi fakültenin adını vermem doğru olmaz ama siz de bileceksiniz, birkaç yıl öncesine kadar hiç pediatri öğretim üyesiyle görüşmeden mezun olan tıp fakültesi öğrencileri var bu ülkede, bakın, hiç, eğitim boyunca, altı yıl boyunca; Sayın Rektörüm de belki başka bazı örnekler verebilir. Dolayısıyla, tıp fakültesi açarken gerçekten -UÇEP dâhil olmak üzere- bu kalite meselesini hiçbir zaman geri plana bırakmamamız gerekir.

Burada kayıtlara da girsin diye tekrar şunu vurgulama ihtiyacı duyuyorum: Vakıf üniversitelerinin kendi tıp fakülteleri olmadan öğrenci alabilmesi, yetiştirebilmesi meselesinde epeyce bir zaman kaybettik. Memnuniyetle duydum ki siz bazı sınırlamalar getirmişsiniz ama bunlar gecikmiş sınırlamalar, hiç olmazsa bundan ödün vermeden yürünmesi gerekir. Çünkü adı “vakıf” olan bu özel sektör hastaneleri -Sayın Bakanın Bakanken çok yerinde müdahale ettiği gibi- kamudan özele kaynak aktarmanın da bir aracı olarak karşımızda duruyor. Aynı şey, tıp fakülteleri öğrencilerinin parayla buralarda bulunmasıyla da karşımızda duruyor.

Bir başka mesele, şu performans meselesi. Maalesef, performansı yanlış tartışıyoruz. “Performans değerlemesi” dediğimiz sistem sağlık yönetiminde çok önemlidir, hepimiz bunun yanındayız ama ülkemizde “performansa dayalı ödeme” denilen sistem bir tür hizmet başı ödeme sistemidir; problem burada. Bizim performans değerlemesine ihtiyacımız var ama hizmet başı ödemenin sistemde yanlışlığını mutlaka dile getirmeliyiz.

Çok uzun konuşmamak için iki noktaya daha değinip bırakacağım Sayın Başkan. Birincisi: Zorunlu hizmet kaldırılmalıdır yani yalnızca bitiren kişinin kendi kamu üniversitesinde zorunlu hizmeti yapması değil; adı üstünde... Yani biraz hekimleri rahat bırakalım gerçekten. Tıp fakültesini bitir, zorunlu hizmet; ihtisası bitir, zorunlu hizmet; yan dal yap, zorunlu hizmet; bu, insan haklarına aykırı bir şey. Bırakalım şu zorunlu hizmeti -buradan çağrımızdır- tamamen kaldıralım ama eğer bir yerde hekim istihdamıyla ilgili bir problem varsa özendirici önlemleri konuşalım. Bırakalım insanlar ailelerinden ayrılmak zorunda kalmassınlar, çocuklarından ayrılmak zorunda kalmassınlar. Artık 12 Eylül darbesinin getirmiş olduğu bu meseleyi hiç olmazsa darbenin üstünden kırk yıl geçtikten sonra biz burada bitirmiş olalım.

Sayın Başkan, bir de birazdan arkadaşlarım daha ayrıntılı söyleyecekler ama vurgulama ihtiyacı duyuyorum çok fazla öğrenciden bize başvurulduğu için. Biliyorsunuz, tıp fakültesini dokuz yıl içinde bitirmek gerekiyor ama bazı öğrencilerimiz çeşitli sorunları nedeniyle bu dokuz yılda bitiremiyorlar. Somut bir örnek vereyim: Örneğin bir öğrencimiz -bunların sayısı fazla ama örnek olsun diye veriyorum- dokuz yılda yalnızca 5’inci sınıfı bitirebiliyor. Biliyorsunuz tıp fakültesinde 6’nıncı sınıfta sınav yok, yalnızca staj var. Dokuz yılda 5’inci sınıfı bitirebildiği için bu öğrencimiz haziran ayının sonunda maalesef atılacak. Gelin bunlara bir olanak tanıyalım -sizin de sunumunuzda söylediğiniz gibi- bu çocuklar Türkiye’deki sınavlarda ilk yüzde 1,5’a; yüzde 2’ye giren çocuklar yani başarısızlıkları onların gerçekten başarısız öğrenci olmalarıyla ilgili değil; bazılarının ekonomik sorunları var, bazılarının ailevi sorunları var, üstünde pandeminin getirdiği ciddi bir yük var.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) – Evet, üç sene etkiledi pandemi.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Kesinlikle.

Dolayısıyla bunlara bir hak tanımak için, çok da zaman kaybetmeden -çünkü haziran sonu itibarıyla haklarını kaybedecekler- bir düzenleme yapılması gerektiğini de vurguluyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Teşekkürler Kayihan Bey.

Şimdi, Hocam, son bahsettiği bu öğrenciler beş senesini doldurmuş ama sınav vesairesinin olmadığı bir dönemden faydalanamadan okuldan atılacaklar, bu çocuklardan bana da geldiler, bunlara ben de bir hak verilmesi konusunda benzeri şeyler düşünüyorum; ne yapılabilir, onu konuşalım.

Tabii, ben -Kayihan Bey hatırlattı- esas şu meselenin üzerinde duruyorum: Biz geçen gün Sayın Rektörüm Hülagü Hocayla da bu meseleyi konuştuk, bu akademik yükseltme meselesi çok önemli. Sadece tıp alanında değil; Hocam, bunu sizinle de birkaç defa konuştuk, bu akademik kadrolar yani doçent olmak... Önüne gelen doçent oluyor, televizyonlarda bakıyorum, işte, doçent doktor bilmem kim; konuşuyor, konuşuyor... Gerçekten, bu arkadaş doçent mi ya? Şaşıyorum, bazıları profesör hatta. Yani, bir şey gibi, yerden pıtrak biter gibi adamlar bitmiş, konuşuyor. Adam iktisat konuşuyor, gerçekten şaşıırıyorsunuz ya nasıl konuşuyor bu arkadaş böyle? Bu sadece tıpta değil, diğer alanlarda... Hoca, gerçi, bu konuda, şimdi, yeni bir adım attı.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Söyleyebilirim Değerli Başkanım, çok kısa.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Fakat eskiden profesör kollegyum tezi vardı, biliyorsunuz Hocam, sizin de geçtiğiniz aşamalar; bunların hepsi kaldırıldı. Bilhassa sosyal bilimlerde doçentlik tezinin mutlaka olması lazım, jürinin olması lazım. Jüriyi görmeden adam nasıl doçent olur, nasıl profesör olur? Böyle bir şey olur mu? Bu, Türkiye'nin geleceğini karartmak Hocam.

Biraz önce de söyledim, hadi, adam çıktı, televizyonda konuşuyor, yazıyor falan filan ama öbürü hastayı muayene ediyor, adam ölecek. Şimdi, gidiyorsunuz; adam profesör doktor bilmem ne, kalp uzmanı; zannediyorsunuz ki profesör adam, gidiyorsunuz. Adam üniversiteyi bitirdikten sonra üniversitenin önünden geçmeden profesör olmuş, böyle bir tablo var.

Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Değerli Başkanım, hemen bir düzeltme yapayım çünkü bunu ben defaatle aslında kamuoyunda da paylaştım fakat herhâlde daha yüksek sesle ve daha fazla ifade etmemiz lazım. Biz geçen sene, hatırlayacaksınız... Azami süre meselesi bu. Şimdi, işin felsefi tarafını tartışabiliriz, hani, şöyle söyleyelim: Eğitime azami süre konulmalı mı konulmamalı mı? Eğitimciler kendi aralarında bunu tartışıyor. Sizler, hani, nereden baktığınıza bağlı olarak bir şeyi savunabilirsiniz. Şimdi, biz somut sorunla ilgili olarak geçen sene somut bir adım attık Sayın Vekilim ve 2023 yılının yani geçtiğimiz yılın Temmuz ayında bütün üniversitelerimize azami sürelerle ilgili kolaylaştırıcı bir adımı bir yazıyla gönderdik, dedik ki: “Bu adımı atın, atabilirsiniz.” Dolayısıyla, önlerinde herhangi bir engel söz konusu değil, üniversiteler bu arkadaşlarımıza gerekli kolaylığı sergileyebilirler. Ben bunu kaç sefer...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Hocam, inisiyatif kullanın.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Ya, bakın, size...

KAYIHAN PALA (Bursa) – 40'ın üstünde başvuru var Sayın Başkan.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Uzattık yani burada, YÖK yetki verdi yani.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Ben yetkiyi geçen sene...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Hocam, inisiyatif kullanmanız lazım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Değerli vekillerim, geçen sene ben bu yetkiyi resmî bir yazıyla...

O zaman siz rektördünüz, öyle değil mi?

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Ben onu söyleyeceğim: Biz bunu uzattık ve böyle mağdur olmalarına engel olduk yani.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şimdi, biz bunu...

AYLİN YAMAN (Ankara) – Hocam, tıp fakültesi...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Bu, dolayısıyla...

AYLİN YAMAN (Ankara) – Yani, fakülteden fakülteye değişiyor.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tıp fakülteleriyle alakalı olarak söylüyorum, tıp fakülteleriyle alakalı olarak biz bunu verdik zaten öğrencilere.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Hocam, inisiyatif kullanmıyor rektörler o zaman.

AYLİN YAMAN (Ankara) – İnisiyatif kullanmıyorlar.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Bana ulaşan bütün öğrencilere diyorum ki Sayın Vekilim: “Arkadaşlar, bakın, biz Yükseköğretim Kurulu olarak diyoruz ki size: Böyle bir düzenleme var, bu düzenleme bu şekilde uygulanabilir.” Yükseköğretim Kurulu olarak, size bunu uygulayabileceğinizi söylüyoruz. Ha, dersiniz ki...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Hocam, haklısınız ama uygulanmıyor; sonuçta bir gerçek var, uygulanmıyor.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Bakın, dersiniz ki: “Ya, azami süre olmaması lazım.” Dileyen...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Onu tartışmıyoruz Hocam şu anda. Mağdur olan 40, 50, 100, 200 çocuk var.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tamam, biz de ona diyoruz ki... Mağdur olanlar bana da geliyor ve pek çok arkadaşın mağduriyetini üniversiteleri bizzat ben kendim arayarak...

AYLİN YAMAN (Ankara) – Ama işte bu da...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Gönderdim.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkanım, bütün öğrencileri size gönderelim mi?

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Gönderelim, YÖK’ün önünde eylem yapsınlar Hocam, YÖK’ün önünde eylem yapsınlar gerçekten. Tıp fakülteleri mağdur şu anda.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Bakın, çok net...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkanım, azami sürede bir problem var. Mesela iki yıllık bir üniversitede azami süre iki, dört yıllık üniversitede azami süre üç, yedi yıllık tıp fakültelerinde azami süre üç; burada problem var, onun için tamamlayamıyor çocuklarımız.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şimdi, şöyle: Yani, Meclis her türlü kanunun çıkarılacağı bir mercidir.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Ama siz inisiyatife bırakırsanız bu kural işlemez.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Bakın, hayır, bu, kanunla düzenlenen bir husus. Kanunla düzenlenmesi hasebiyle, eğer Meclis, vekillerimiz derse ki “Ya, arkadaş, biz burada azami süre -söz gelişi- istemiyoruz veya azami süre olacaksa bu, iki yıl değil, on yıl olsun.” mesela... Bu,

netice itibariyle, kanun yoluyla çözülebilecek bir konu. Var olan durumda da Yükseköğretim Kurulu bir çözüm geliştirdi. Bakın, resmi bir yazı yazdık, tarihi sizlerle de paylaşayım. Biz bunu, neyi tartışacağız ki?

AYLİN YAMAN (Ankara) – Sayın Başkan, ama yapılıp yapılmadığının denetlenme görevi de sizde. Yapılamıyor şu anda.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Hocam, şu anda akut olan bir sorun var, çocuklar 30 Haziran itibariyle atılıyorlar, bitiyor işleri...

AYLİN YAMAN (Ankara) – Ve bunlar 6'ncı sınıfa geçmek üzere olan öğrenciler.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Biz...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – ...dolayısıyla üniversitelere yeni bir duyuru yaparak bu öğrencilerin mağduriyetlerinin giderilmesini talep etmemiz gerekiyor, siyasal bir şeyin peşinde değiliz.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Biz geçen sene Yükseköğretim Kurulu olarak bize ulaşan, mağduriyet yaşayan bütün öğrencilerin mağduriyetini çözdük.

ALİ KARAOBA (Uşak) – O zaman, biz size isimleri gönderelim Sayın Başkan.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tamam, biz mağduriyeti çözdük diyorum.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Ben bu konuda bir söz alabilir miyim Sayın Başkan.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Biz mağduriyeti çözdük Sayın Vekilim. Bana söyleyin, isim verin.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Çözülmemiş, çözülmemiş Hocam.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Hayır, bize verin isimleri.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Verelim, verelim.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Verin bana.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Ben şimdi söz aldım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Sayın Başkanım, bakın, isimleri istiyorum sizlerden.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Tamam.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Tamam.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Verin isimleri, ben çözeyim.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Arkadaşlar bana da müracaat etmişlerdi, size de müracaat eden çocukları gönderiyoruz.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Gönderin lütfen, Değerli Başkanım, biz Yükseköğretim Kurulu olarak geçen sene yüzlerce tıp öğrencisinin mağduriyetini giderdik.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Teşekkür ediyoruz Hocam, mevzu anlaşıldı.

Ben size...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Doçentlik konusuna kısa bir cevap...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Bizim Yükseköğretim Kurulu olarak doçentlikte mülakatın veya kolokyumun gelmesi görüşümüz var ve Sayın Meclisimiz de takdir ederse, üyelerimiz takdir ederse bu görüşü, bu konuyu arz etmeyi, sonra Meclis kendi arasında bizim teklifimizi değerlendirmeye uygun bulurlarsa mülakat konusunu buraya taşımayı arzu ediyoruz.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Kanunla mı değiştirilmiş Hocam o?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Bu, kanunla. Kanunla olduğu için...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Kanunla olduysa biz bir bakalım ona.

Evet.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – ...yine Meclis tarafından bu meselenin çözülmesi gerekiyor.

Yalnız şunu da hatırlatmama müsaade edin: Genel olarak, doçentlik atama kriterleriyle ilgili olmak üzere geçen sene yapmış olduğumuz ve akademik performansı, kaliteyi önceleyen kriterler yukarıya doğru taşındı. Zannediyorum, her biriniz gördünüz. Hatta doçentlik konusunda da bilhassa sağlık alanında yaşanan suistimallerin de giderilmesi bakımından doçentlik sürecinde eğitim öğretime bizzat katılmak suretiyle, dersleri vermek suretiyle doçentlik müracaatını şekillendirdik. Yalnız bunun bazı maddelerinin uygulanmasıyla ilgili olmak üzere bir sendika, bunu yani yükselen standartları mahkemeye taşıdı ve bazı maddeler icabı bunun yürütmeyi durdurma kararı alındı. Ben sayın vekillerimizin her birinden istihdam ediyorum, bu konuda, doçentlik kriterlerinin iyileştirilmesi konusunda attığımız adımlara lütfen sahip çıkın.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Tüm branşlar için mi, tıp fakülteleri için mi diyorsunuz?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Tüm branşlar için.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Başkanım, ama mesela fen edebiyat fakültesinde belli kriterler getirildi. Bu kriterlere göre sekiz ay içerisinde fen edebiyattaki bir insanın A grubu dergide yayın yapmasına imkân yok.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Onlar yok. Biz onları koymadık, uluslararası endekslı dergileri sadece belirli programlarla mukayyet kıldık. Tarih, sosyoloji, felsefe, Türk dili ve edebiyatı gibi uluslararası lisanlarda yayın yapmanın zor olduğu alanlarda ise başka kriterler getirdik. Orada, TR Dizin başta olmak üzere, birtakım hususları gündeme taşıdık. Orada da yaptığımız, bilhassa süreli yayınları öne çıkaran bir yayın anlayışını taşımak yani son yıllarda bilhassa edisyon kitaplarda -biliyorsunuz- ciddi bir artış yaşanıyordu doçentlikte. Oralara -biraz ayrıntıya giriyorum ama- verilen puanları biraz düşürdük, onun yerine makaleye daha fazla ağırlık veren, monografiye daha fazla ehemmiyet veren bir şeyi...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Hocam, bu konuda Sadettin Hoca bir katkı yapmak istiyor.

Aylin Hanım, müsaade buyurun.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Tabii, tabii, buyurun.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Buyurun.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ben rektörlük dönemimde Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı yaptığımızda sözlü sınavın tekrar geri gelmesini ve İngilizcenin 65 olmasını oylamaya sunmuştum ve bu karar metni yüzde 67'yle geçmişti. YÖK'e arz etmiştik ama sizden önceki dönemdeki yönetim bu konuyu bir şekilde üst makamlara aktarmıyor yani bu konuda alınmış bir Üniversitelerarası Kurul kararı da var; bu eğitimin, sözlü sınavın... Çünkü sözlü sınava girdiğiniz zaman dosyasını inceleyen hoca, o kişinin o çalışmayı

yapıp yapmadığını ufak birkaç basit sorularla çözümleyebiliyordu ama maalesef Üniversitelerarası Kurulu Başkanlığı döneminde -daha sonraki arkadaşlardan da öğrendim- müracaat eden dosyalarda yüzde 95 gibi başarı oranı var yani bunun zaten normal olmadığı oradan anlaşılıyor. Benim rektörlük döneminde sosyal bilimdeki hocalarımızla, istatistikçilerle çok sık bir araya gelirdik. Biz, sınavda, 100 kişilik bir grupta eğer 80’i 80’in üstünde puan alıyorsa bu sınavın çok doğru olmadığını; 100 kişinin 80’ini yine 20’nin altında bir puan alıyorsa yine bu soruların doğru olmadığını ve yeterli eğitimin yapılmadığı... Burada yüzde 95 gibi bir oranın gerçekten bir şeyi yansıtmadığı noktası...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Taslak hazır, Mecliste.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Sizin bu konuda pozitif olduğunuzu biliyorum ben.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Taslak hazırladık da biz. Ben vekillerime buradan arz etmiş olayım.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Taslağı paylaşırsanız, biz de çalışalım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Elbette. Taslak hâlinde zaten.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Sayın Başkanım, Sayın Başkanlarım; öncelikle teşekkür ederim.

Tıp öğrencileriyle ilgili ben de başlamak istiyorum. Bu konu önemli olduğu için tekrar vurgulamak istiyorum çünkü çok sayıda tıp fakültesi öğrencisiyle bire bir görüşmeler yapmış biri olarak bazı noktaların altını çizmek istiyorum. Şimdi, tıp fakültesinde -biliyorsunuz- altı yıllık fakültelerin dokuz yıla çıkma hakkı yani üç yıl ekstra hak var; burada iki yıllık fakültelere yüzde 100, dört yıllık fakültelere yüzde 75, altı yıllık fakültelere yüzde 50 hak tanınıyor. Bir kere burada bir zafiyet yaşanıyor özellikle Covid dönemini geçirmiş bir grup olarak ve -siz de az önce arz ettiniz- tıp fakültesi öğrencileri ilk 50 bine giren, gerçekten yüzdelik dilimde üst sıralarda yani bir çalışkanlıkla ilgili, iş disiplinsizliğiyle ilgili sorunu olmayan kişiler. Hepsinin bir sorunu var, mesela, yurt sorunu var; kirada kalanın kirasını ödeyememe sorunu var; ilk yıl istemeden girip 1’inci sınıfta üç yılını geçiren var ve burada maalesef tıp fakültelerinde standart eğitim olmadığı için bazı fakültelerde bu daha da zor olabiliyor, o yüzden elbette ki kanunlar kişiye özel düşünülmez ama biz burada kişiye özel, bu gençlerimizi kaybetmemek adına, düşünmek zorundayız. Ve bu öğrencilerin süresi dolmak üzere yani haziran sonuna kadar zamanları var ve biz, sizin bahsettiğiniz bu hakkın tanındığını söylememize rağmen fakültelerde farklı uygulamalar var ve bu öğrenciler ciddi mağduriyet taşıyorlar. Sizden ricam: İntihara teşebbüs edenler var, içlerinde aileleriyle konuyu paylaşamamış olanlar var; kişiye özel düşünmek zorundayız, söz konusu gençler olduğu için. İlk konum buydu.

İkincisi, sayın Sağlık Bakanlığı yetkilisi de buradayken sağlık yöneticileri, atanan sağlık yöneticileriyle ilgili bir şeyler söylemek istiyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Bakan Yardımcısı değil mi? İsminizi söyler misiniz?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI TOLGA TOLUNAY – Sayın Başkan, Tolga Tolunay.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Aylin Hanım, buyurun.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Çok memnun oldum sizi burada görmekten.

Çok sayıda sağlık yönetiminden haberdar olmayan yönetici, siyasi kararlarla atanan yöneticiler var, oysa çok sayıda sağlık yöneticisi, mezun olmuş evde atanmayı bekliyor. Bu öğrenciler, gerçekten bunun eğitimini alan ve kendilerine fırsat tanınmasını bekleyen öğrenciler. Özellikle de hemşirelik konusunda, hemşirelik yönetimlerinde hemşirelikle alakası olmayan insanların atanması, hasta bakımında çok ciddi zafiyetlere neden oluyor. Mutlaka bu yöneticilik işinin ciddiye alınması gerekiyor.

Üçüncüsü, gene geçti demin konu, üniversitedeki öğretim üyesi hocaların gerçekten hem birbirleri arasındaki özlük hakkı farklı hem de aynı statüdeki, devletten üniversiteye aynı statüde geçen insanlar arasında çok büyük, 30-40 bin liraya varan bordro -elimizde bordrolar var-farklılıkları var. O yüzden üniversitelere geçiş artık talep edilmemekte yani bu da eğitime yansıyan bir şey gerçekten. Bunun da göz önünde bulundurulmasını rica edeceğim.

Son olarak da “Nüfus yaşılanıyor.” dediniz, gerçekten öyle. Geçtiğimiz ay bir kanun teklifimiz Genel Kurula geldi. Ben yaşlı bakım merkezlerinin, huzurevlerinin, aktif yaşam merkezlerinin Sağlık Bakanlığına devredilmesi gerektiğiyle ilgili bir kanun teklifi verdim çünkü oradaki bakım alan hastaların temel sorunu sağlık ve bu, göz ardı ediliyor maalesef. Bizim yaşlı bakım merkezlerini palyatif bakım mantığıyla Sağlık Bakanlığı denetiminde sürdürüyor olmamız lazım. Bakın, bu konu yoğun bakımlardaki stazın, tıkanıklığın da temel nedenlerinden biri çünkü nüfus yaşlandığı için yoğun bakımlarımız çok sayıda yaşlı hastayla doluyor. Bu geçişin sağlanması amacıyla da bunun tekrar gözden geçirilmesi, yaşlı bakım merkezi ve palyatif bakımın birlikte değerlendirilerek farklı bir formül üretilmesinin çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Çok teşekkürler.

Tıp öğrencilerinin, tekrar altını çiziyorum Sayın Başkanım, sizi bizzat arayarak onların önünün açılması için...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Listeleri bana gönderirseniz...

AYLİN YAMAN (Ankara) – Tamam, listeleri göndereceğim.

Çok teşekkürler, sağ olun.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Buyurun Sayın Hülagü.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Şimdi, Sayın Başkanım, aynı konuları tekrar etmemek babına girmek istemeyeceğim ama yani şu son konuda benim rektörlük dönemimde de böyle bir mağduriyet vardı. YÖK’ten yazı geldi ve biz inisiyatif kullanarak sanırım 13-14 arkadaşı mezun ettik yani bence bu belki bir yazının tekrarıyla çözülebilir. Ben Metin Hocamı da geçen hafta akşam aradım, o da hatırlattı bana yazıyı.

Ben başka şeylere değinmek istiyorum. Bu Ulusal Çekirdek Eğitim Programı’nda biz de zamanında görev aldık. Yüzde 20’lik değişim yapabiliyorsunuz, derslere eklemeler çıkarmalar ama tabii, çok standardın dışına çıkılamıyor bu ÇEP programlarında fakat burada şöyle bir sıkıntı var: Tıp fakültelerinin sayısının çok fazla olması nedeniyle ben mesela, Kocaeli ile Anadolu’daki bir üniversiteyi o zaman karşılaştırmıştım. Bizim iç hastalıklarında yan dallar dâhil 28 öğretim üyemiz varken endokrinde, hematolojide her bölümde de 3’er hoca olmasına rağmen Anadolu’daki üniversitelerde iç hastalıklarına 3 öğretim üyesinin bu dersleri toparlayarak verdiğini...

KAYIHAN PALA (Bursa) – Bütün yan dallar dâhil değil mi Hocam?

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Evet, evet.

Yani bunun çok sağlıklı olmadığını... Burada da mutlaka yan dalların... Çünkü “iç hastalıkları” dediğin zaman artık “genel dâhiliye” diye bir şey kalmadı. Hematoloji, onkoloji, endokrin, gastro, nefroloji gibi bir sürü bölüme ayrılıyor. Buralarda hiç öğrenci bu nosyonu kazanmadan uzmanlık eğitimi alan arkadaşlar var. Bu, Sağlık Bakanlığının şehir hastanelerindeki eğitim noktasında belki çok dikkate alması gereken bir nokta çünkü biliyoruz ki gastroenteroloji eğitimine geliyor, orada bir

hoca var, o hoca sadece ERCP yapmayı biliyor ama gastroenteroloji gibi çok geniş bir alanın eğitimini tamamlamadan uzmanlık eğitimini almış, yan dal uzmanlık eğitimini almış yani. Bu konunun da çok önemli olduğunu yani eğitimin geleceğimiz açısından önemli olduğunu vurgulamak isterim.

Bu akreditasyonla ilgili YÖK'ümüzün bir başkanlığı vardı. Rektörlük dönemimde şöyle bir sıkıntı yaşamıştık Başkanım: Bu akreditasyon dernekleri belli bir para şarjı yapıyorlar.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Evet.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – O para şarjını da... Üniversitenin öyle bir bütçesi yok ve çok sıkıntı. Bunu acaba YÖK üstlense, biz para ödemesek.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Çözdük, yok, onu çözdük biz. Değerli Vekilim, zaten bir senedir de -çok şükür- üniversiteler artık akreditasyon süreçlerine daha hevesli gidiyorlar. Sayıştayla yaptığımız bir görüşmemiz var bizim. Artık özel bütçeden, özel bütçenin bir kaleminden akreditasyon masrafları karşılanabilmektedir.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Eyvallah. Yani çünkü eskiden ödenemediği için çok sıkıntı...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – O mesele çözüldü. Bir senedir artık özel bütçeden karşılanıyor Sayın Vekilim.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Bunda da teşekkür ederim, yeni bir bilgi oldu.

Bu şehir hastanelerinin imkânları Sayın Cumhurbaşkanına da arz edildi Kızılcahamam kampında. Şimdi, gerçekten tıp fakültelerine yani bırakın bir endosonografi cihazını alırken bile il sağlık müdürlüğüne yazı yazıyorsunuz, onlar uygun görüyor, Bakanlığa gidiyor; çok prosedürel işlemlerden geçiyor. Yani bu noktada bence YÖK'e bir inisiyatif verilmesi gerekli çünkü tıbbi malzemelerin süreci çok hızlı gelişen bir süreç. Yani bunlara öğretim üyelerinin hızlı bir şekilde ulaşması gerekiyor. Bu noktada bence yani sadece yataksal imkânlar değil, teçhizat yönünden de mutlaka üniversitelerin bu yönden pozitif desteklenmesi gerekiyor. Ben bir noktada arkadaşların... Ben şahsen çok doğru da bulmuyorum. 2004 öncesi muayenehanesi olanlar serbest çalışıyor, 2014'ten sonrası açanlar çalışmıyor. Ya, bu konunun mutlaka bir açıklığa kavuşturulması... Ya herkesin kapatılması lazım veya da madem öyle bir yasal hak varsa buna izin verilme noktasının çok doğru olacağı kanaatindeyim.

Aslında mesai dışı uygulamaların da... Ben yardımcı doçent arkadaşların hasta bakmasına izin vermiyordum rektörken çünkü onlara söyledim: “Siz bilime yeni başlıyorsunuz, oturun, yayın yapın, şu yapın, bu yapın, meşgul olun, makale okuyun.” Fakat üniversitelerdeki özel... Biraz önce, bu, niteliksel performans ayrımları yapılmadığı için hocaların ödemeleri baktığı hasta sayısı, özel muayeneye teşvik noktası... Bu sefer de hocalarımızın büyük çoğunluğu gece dokuzlar, onlar, on birlere kadar hasta bakmaya yöneliyorlar. Bu da -biraz önce siz de belirttiniz- saat dörtten sonraki olması gereken işlemi mesai saatleri içerisine çekiyor ama oradaki sıkıntı da mesaiden sonraki; ne hemşire ne teknik destek ne tekniker desteği yeterli kadar olmayınca hocalar böyle bir yola başvuruyor. Bunun biraz daha irdelenip yani hocalarımızın da böyle, sırf para kazanmak amacıyla mesailerini... Çünkü eğitime, AR-GE'ye, okumaya harcaması gereken zamanda dokuz onlara kadar hasta bakan bir kişinin -akşam evine gidip eşini, çocuğu çocuğu, yemeği, karnını doyurması- okumaya fırsatı kalmadığının aşikâr olduğunu söylemek lazım.

Asıl en önemli sorunlardan bir tanesi: Ben rektörlük döneminden de... Hani derler ya “Çin işkencesi...” Her ayın sonu gelince Devlet Malzeme Ofisiyle... O zaman, Berat Bey zamanında bir feragatname hazırlanarak üniversitelerin devlete olan 12 milyar liralık borcu 7 milyar gibi bir peşin ödemeye kapatılmıştı fakat maalesef Devlet Malzeme Ofisi şu anda aldığı 1 birim malzemeyi üniversiteye verdiği zaman SUT fiyatıyla uyumlu olmadığı için... Diyelim ki örnek vereyim: MR

uyumlu bir pili 33 milyar liraya, 33 bin liraya üniversiteye verirken Devlet Malzeme Ofisi, SUT'ta bunun karşılığı 13 bin lira olduğu zaman aradaki farkı kimin ödeyeceği noktası açıklık kazanmıyor. İster istemez insanlardan bunların farkı isteniyor. Bu konuların da biraz daha detaylandırılıp değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum ama ben Kayıhan Hocama... Mecburi hizmet noktası... Yani bizim için "Yapılmasın." demek çok erken. Tıp fakültesinde hiçbir kuruluş para ödemedi okuyan insanların da bu memlekete... Hani "Bitirdi, gitsin; uzman olsun, gitsin; yan dalcı oldu, gitsin." değil de ama bir sefer hiç olmazsa bir mecburi hizmet sorumluluğunun ülkenin gerçeğiyle uyumlu olması gerekir diye düşünüyorum. Yani o konuyu da...

BAP konusu... BAP kesintisi gerçekten, Başkanım, çok önemli. Tıp fakültelerinin yayın yapmalarının en büyük kolaylığı hasta sayısı, istatistikler; veriler çok ama tıp dışındaki insanların o BAP'tan -Bilimsel Araştırma Projesi'nden- para kullanmaları gerçekten bu üniversitenin de Q1, Q2, Q3 yayınlarının artmasının vesilesi oluyor.

Çok güzel hazırlanmışsınız, ben teşekkür ediyorum en azından eski bir yönetsel erkte bulunmuş kişi olarak.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Teşekkürler Sevgili Rektörüm.

Buyurun.

SERKAN SARI (Balıkesir) – Evet, Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, bu bilgilendirme için de teşekkür ediyorum, Sayın Bakanlık yetkililerimizin de katılımından dolayı.

Biz aslında Komisyonumuzun aktif, bu şekilde, interaktif bir şekilde yürütmeye de sürecin içerisinde olması için çalışıyoruz, Komisyon üyelerimiz de. Daha belli bir rutinlerle de bir araya gelerek sanırım sorunları daha sağlıklı aktarabiliriz, karşılıklı, sokaktan, halktan, vatandaştan aldığımız sorunları, talepleri size iletmemiz çok daha kolay olur.

Ben Balıkesir'le ilgili sorunları önce vurgulayarak... Balıkesir Milletvekiliyim. Balıkesir Atatürk Şehir Hastanesi 2020 yılında İstanbul Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesiyle akredite oldu ve Eğitim Araştırma Hastanesine dönüştü. Eğitime başladı ama uzmanlık öğrencileri o günden bugüne daha bir adım ileriye gidemedi. 3 noktada Balıkesir'de tıp eğitimi verilmeye çalışılıyor. Esasen 2006 yılında kurulan Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültemiz şu anda belli bir yol katetti ama aradan geçen yıllara rağmen hâlâ arzu ettiğimiz yerde değil. İlk öğrencisini 2009 yılında almıştı, ilk mezuniyetini de 2015 yılında verdi ama şu anda Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesinde temel bilimlerde, biyoistatistik, tıbbi biyoloji, tıp tarihi ve etik, tıp eğitimi, onkoloji dallarında herhangi bir şey yapılmıyor. Dâhili tıp bilimlerinde, aile hekimliği, diğer tıp, radyasyon onkolojisi, spor hekimliği, çocuk kardiyolojisi, çocuk nefrolojisi, hava uzay hekimliği, sualtı hekimliği; hipertonic tıp gibi birimlerde, cerrahi tıp birimlerinde, göğüs cerrahisi, el cerrahisi; çocuk psikiyatri birimi gibi birçok alanda aslında daha eğitimi tamamlayıcı düzeyde branşlar oluşmuş değil aradan geçen yıllara rağmen. Bu eksikliklerin Balıkesir Üniversitesinin eğitiminin kalitesinin artırılması adına önem arz ettiği düşüncesindeyim.

Şu anda 850 öğrenci eğitim almakta Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesinde ve mezun olan öğrenci sayımız 120. Öğretim üyesi sayısı; 33 profesör, 58 doçent, 53 doktor, araştırma görevlileriyle beraber 386 öğretim görevlisi aktif faaliyette bulunmakta ama hastanenin yatak kapasitesi 287. 200 yatak kapasitesiyle kurulmuş bir hastane, bu hastane de Ünye Devlet Hastanesinin tip projesi uygulanarak yapılmış, 87 de hocaların kullanması için ayrılmış olan odalar yatak kapasitesine eklenerek 287'ye çıkarıldı, Balıkesir'de işte, bir hayırsever arkadaşımızın geçen günlerde attığı temelle bir miktar

daha yatak kapasitesi artırılıyor ama Balıkesir gibi büyük bir coğrafyadaki tıp fakültesinin yatak kapasitesinin benzer fakültelere göre, işte, Sivas Cumhuriyet Tıp Fakültesi, Samsun Ondokuz Mayıs Tıp Fakültesi, Trabzon Farabi Tıp Fakültesi, Kayseri Erciyes Tıp Fakültesi gibi yani kapsamlı birer üniversite hastanesine dönüşmesi ve bin yataklı bir kapasiteye ulaşması gerekiyor; hem bölgemizin hem de üniversitemizin olmazsa olmaz ihtiyacı. Ne yazık ki bu anlamda, yılda 100'e yakın hekim mezun eden ve birçok branşı eksik olan, yatak kapasitesi yetersiz olan bir tıp fakültesinin eksikliğinin giderilmesi lazım.

Bir diğer adım geçtiğimiz yıllarda atıldı, Bandırma Onyedü Eylül Üniversitesinde tıp fakültesi açıldı ama tıp fakültesi hastanesi yok. Oradaki kadrolar çok dar; 5 profesör, 10 doçent, 24 öğretim görevlisi ve 2 araştırma görevlisiyle şu anda bu hizmeti üretmeye çalışıyorlar, Bandırma Devlet Hastanesiyle afileti durumunda ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğrenim görmekte öğrencileri. Bu anlamda Bandırma Üniversitesinin de teknik, donanımsal, kadrosal anlamda desteklenmesi gerekiyor ki oranın da bu eğitim anlamında katkısının hem şehrimize hem de ülkemize faal bir şekilde olmasını arzu ederim.

Şimdi, kentin tıp eğitimi sorunlarının dışında... Tıpla ilgili konuştuk ama ben de kendim eczacıyım, eczacılık branşı da tıbbın önemli paydaşlarından bir tanesi. İşte, doktorlarımız, diş hekimlerimiz, eczacılarımız ve sağlık çalışanlarımız aslında bu tıp ordusunun önemli paydaşları. Hem de kendi meslektaşlarımız tarafından görülen eksikleri ve eleştirileri de dile getirmek isterim. Şu anda 62 tane eczacılık fakültesi var Türkiye'de, bunların sanırım 10-12 tanesi prosedür kısmında, faal, aktif eğitimde değil ama bu 62 eczacılık fakültesinin sadece 14 tanesi akredite, kalan üniversitelerin hiçbirisi akredite değil. 1997 yılından bugüne 50 fakülte açıldı, bu hızlı bir büyüme ama bu ihtiyaca karşılık gelecek veya bu mezun arkadaşlarımıza istihdam sağlayabilecek ortam yaratılmış değil.

Fiziki koşulları, akademik kadrosu yeterli olmamasına rağmen eczacılık fakültelerinin eğitim veriyor olması da ayrı bir eleştiri noktası. Sadece 6 akademisyeni bulunan eczacılık fakültesi var, sadece bir katta, bir binanın katında açılmış olan bir eczacılık fakültesi var. Bunların, 62 eczacılık fakültesinin 29 tanesinin dekanı eczacılık mezunu bile değil yani yarısı sektör mezunu olmadan dekanlık yapıyor. Bu anlamda aslında dayatma bir eğitim çabası içerisinde ama bu çabanın mezunlarını... Yani Sağlıkta İnsan Kaynakları 2023 Vizyonu Raporu'nda eczacı sayımızın 9.500 fazla olduğu, şu anda, hâlihazırda 9.500 fazla eczacımızın olduğu ve istihdam edilemediği raporlara geçiyor ki bu yıl sadece, 4.500 daha eczacılık fakültesinden mezun vereceğiz. Bu işsiz eczacılar ordusu her geçen gün büyüyor olacak ve eczacılık mesleğinin hani değerinin, niteliğinin de giderek azalmasına sebebiyet veriyor. Kamuda yeterince istihdam alanı yaratılmıyor, çoğu özel serbest eczacılık alanında istihdam edilmeye çalışılıyor; bu da beraberinde bir rekabet ve beraberinde de niteliksel kayıplara sebebiyet veriyor ve sağlıklı bir eğitim verilmesine engel oluyor.

Bugün itibarıyla açılan fakültelerin birçoğunda akademik kadro yoksunluğu var, laboratuvarı olmayan apartman üniversiteleri var ve eczacılık fakültesinin bu anlamda olması gereken niteliklerdeki eğitimi sağlayamayan düzeydeki fakültelerin bence ya gerekli düzeye taşınması için... Ki biraz önce tıp fakülteleriyle ilgili koşul ve kati kurallardan bahsettiniz; eczacılık fakülteleri de tıp eğitimi veren, tıp hizmeti veren fakülteler. Bu anlamdaki standartlara sahip olmaya zorlanmalı ve takip edilmeli. Eğer sağlayamıyorsa da özel üniversitelerin sadece öğrenci alabilmek için yapmış oldukları bu adımlara da müsaade edilmemesi gerekir diye düşünüyorum.

Yine, fakültelerimizin başarı sıralaması olan 50 bin barajı gibi eczacılık fakülteleri için de bir taban konulması; böyle, boş kontenjanı doldurma çabasıyla değil de gerçekten bu nitelikli eğitimi alabilecek düzeyde... Ki arkadaşlarımızın buraya da sınavlardan sonra tercih yapabilmesini arzu ediyorum.

Son olarak da dış hekimliği fakültesindeki dış hekimlerimizin de benzer bir sıkıntısı var: 88 dış hekimliği fakültesi var, aynı istihdam oranı fazlalığı dış hekimlerimiz tarafından da birlikler tarafından da bize aktarılıyor. Bu konuda standardizasyon sağlanarak, nitelikli eğitimi veremeyecek düzeyde, sadece diploma vermek amacıyla değil, bu eğitimi tam teşekküllü bir şekilde verebilecek bir yapıya müsaade edip kalanının sınırlandırılması gerektiği inancındayım.

Ben, İstanbul Üniversitesi mezunu bir eczacıyım. 120'nin üzerinde profesörümüzün eğitim verdiği bir yerde şimdi bir tek profesör olmayan eczacılık fakülteleri var; akademik kadroların çok zayıf olduğunu da görüyoruz, bu da niteliksiz bir eğitime özendirir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Çok kısa Başkanım, isterseniz...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Evet, buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Sayın vekilimizin ifade ettiği son husus önemli, bir açıklama gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, eczacılık fakültesi için de asgari program açma koşulları var. Eğer herhangi bir vakıf üniversitesi bu asgari koşulları sağlayamaz... Mesela, diyelim, 2023 yılında bizim denetleme gitti, fark etti ki orada olması gereken öğretim üyesi sayısı yok. Bu tespit edildiği an, ilgili vakıf üniversitesine bir uyarı, düzeltme gidiyor, uyarı ve düzeltme. Eğer uyarı ve düzeltme söylenen süre içerisinde yerine getirilmediği takdirde, bir üst önleme geçiliyor. O üst önlemlerden bir tanesi, bu üniversiteye verilen kontenjanlara getirilecek kısıtlamalardır. Eğer bakın, aynı husustaki eksikliğini devam ettiriyorsa ısrar edip yani uyarı ve düzeltme geldi -sarı kart, tabiri caizse- kale almadı, dikkate almadı; bir üst önleme çıkıyor. Eğer onu da dikkate almazsa 3'üncü sene o program kontenjanlarının tamamen kendisinden geri çekilmesi söz konusudur. Bunu bilhassa ifade etmek isterim.

Dolayısıyla, anlık görebildiğiniz yani internete girdiniz, A üniversitesinin eczacılık fakültesine baktınız, orada 2 profesör veya 3 doçent gördünüz, profesör yok. Bu, bazen şöyle de olabiliyor: Vakıf üniversiteleri görevlendirme usulüyle, işte, İstanbul'dan, Uludağ'dan, başka yerden profesör istihdam edebiliyor. Dolayısıyla, biraz da sürecin kendisine bakmak gerekiyor yani anlık bir fotoğraf o programla alakalı bilgilerin tamamını vermez.

İki, çok kıymetli Vekilim, eczacılık programlarına giren öğrencilerimiz başarı sıralamasıyla giriyor. 100 bine giremeyen bir çocuk eczacılık okuyamaz, ilk 100 bin içerisinde ancak olmak zorundadır eczacılık okumak istiyorsa. Bu bakımdan, eczacılıkta başarı sıralaması var, diğer, aynı, dış hekimliğinde, tıp fakültesinde, eğitim ve mühendisliklerde oldu gibi.

SERKAN SARI (Balıkesir) – Oradaki 50 bin barajı yani tıp fakültesine koyduğunuz... Aslında 100 bini, biz 50 bine çekelim ifadesini kullanmak istemiştik, orada bir yanlış anlaşılma oldu.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Anladım, yani siz “50 bine çekelim.” diyorsunuz. Tabii, bu konuda talepler var; mesela, bazı bölüm sahipleri de mezunları da istiyorlar. Değerli Vekilim, orada da ister istemez, şöyle bir mesele var: Yani Türkiye'nin bütün kontenjanlarını hesaba katarak bu hesaplamalar yapıldığı için, siz bir anda 50 bine programların başarı sıralamasını çektiğiniz zaman, bırakınız vakıf üniversitelerini, devlet üniversiteleri de boş kalabilir. Biz onu şöyle yapıyoruz...

SERKAN SARI (Balıkesir) – Ben de onu tam tersinden okuyorum: Oraları dolsun diye barajı aşağı çekiyoruz, herkese öğrenci...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Yok, bizim yaptığımız...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Arkadaşlar, biraz süreyi...

Hocam, çok sayıda...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Kontenjanları biraz daha azaltıyoruz, haberiniz olsun.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Teşekkür ediyorum.

Bu kontenjanların azaltılması, sonra da kapatılması, daha doğrusu bölüme öğrenci alınmasının durdurulması çok önemli.

Ben, orada sizin ifadenizden kalkarak söylüyorum, konuyu biliyordum, siz söyleyince hatırıma geldi, öğretim üyesi görevlendirmek. Yani İstanbul Eczacılık Fakültesinde hoca, A özel üniversitesinde de eczacılıkta görevlendirildi. Ben bunun çok istismar edildiğini düşünüyorum Hocam ve bunun yapıyı sağlıksız hâle getirdiğini düşünüyorum çünkü ben bakıyorum, işte, bizim fakültede görülen 5 hoca, bilmem nerede de adları çıkıyor, reklam; üniversitelere kayıt sürecinde de reklamları yapılıyor. Bu, çok sağlıksız bir şey. Bunun “Öğretim üyesini tamamladı.” gibi elimizde bir kriter varsa sayılmaması lazım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şöyle bir kriterimiz var Muhterem Başkanım, sizler de uzun yıllar yani üniversitelerde hocalık yaptınız, gayet iyi bileceksiniz; asgari ders saati mükellefiyetini yerine getirmediğe rektör arkadaşlarımızın öğretim üyelerini başka bir üniversiteye görevlendirmemesi gerekiyor. Eğer görevlendirirse tabii Sayıştayla karşı karşıya kalma ihtimali var. Dolayısıyla, hani asgari...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – O ihtimal zayıf Hocam, uygulamada o ihtimal yok gibi bir şey.

SERKAN SARI (Balıkesir) – Hocamın vurgusu çok doğru, o üniversitenin, fakültenin bir kadrosu, kalıcı bir kadrosu olmadığı sürece kültürü de olmaz yani her üniversitenin, her fakültenin kendine kültürü var. Bugün o hoca, öbür gün bu hoca...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Sayın Vekilim, siz buyurun, sizin sözünüzü aldık.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Hocam, çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, iki teşekkür etmek istiyorum. Bir, Komisyon Başkanı olarak size teşekkür etmek istiyorum, üniversitelerle ilgili ve özel hastanelerle, afili olmuş üniversitelerle ilgili gerçekleri çok açık ve net söylediğiniz için size teşekkür ediyorum.

YÖK Başkanımıza da teşekkür ediyorum çünkü YÖK Başkanımız da sunumunda üniversitelerin üvey bir evlat olduğunu kabul etmiş durumda. Yani bütün imkânlar Sağlık Bakanlığı üniversitesinin hastanelerine devredilmiş ama üniversite hastaneleri maalesef, mağdur olmuşlar. Niçin söylüyorum? Ben Kocaeli Üniversitesi öğretim üyesiyim, Sadettin Hocamla birlikte çalıştık, kendileri de biliyorlar.

Bir, Devlet Malzeme Ofisinin bir marketi var, o marketten bir kalp kapakçığı kullanacaksınız, gidiyorsunuz, alıyorsunuz; oradan SUT’un üstünde bir fiyat veriyor, siz SUT’un üstünden fiyatı devlete ödemeniz gerektiği için hastadan mecburen bir fark almak zorunda kalıyorsunuz; o da birtakım dedikodulara neden oluyor. Mesela hasta gidiyor, diyor ki: “Hastane benden 30 bin lira para istedi.” Şimdi, bu para niçin istendi? Doktor mu istedi? Hani o “bıçak parası” dedikleri şey midir, malzeme farkı mıdır? Bunu izah etmek gerçekten zor. Birincisi bu.

İkincisi, üniversitelerin zirvelerinden bahsetmek istiyorum. Biliyorsunuz, Anayasa Mahkemesi geçen hafta rektör atamalarını iptal etti, bir yıl da süre verdi. Rektör atamaları nasıl bir yöntemle olacak? Bu yöntemde bizim tercihimiz, üniversitenin tüm bileşenlerinin belli bir süre koyarak yani gerekirse tek dönem rektör atamalarını da yine seçimle yapmaları. Tabii, rektörlük seçimlerinin de kendilerine göre birtakım dezavantajları var, onları yaşıyoruz üniversitemizde. Bunların hepsinin gözden geçirilerek mutlaka daha sağlıklı bir sistemin getirilmesi gerekiyor.

Üçüncüsü, öğrencilerin sıkıntılarından yeniden bahsedeceğim çünkü öğrenciler gerçekten bize çok baskı yapıyorlar. Özellikle bu pandemi dönemine rast gelmiş tıp fakültesi öğrencileri kesinlikle 5’inci yılına gelmiş ama bunlar atılmayla baş başalar; 30 Hazirana kadar siz her ne kadar yazı gönderdiğinizi söylüyorsanız da bunu rektörlerin keyfiyetine bırakmadan yeni bir yazıyla bunun hatırlatılması ve bu öğrencilerin mağduriyetlerinin giderilmesi gerekiyor çünkü bu öğrenciler ilk 50 bine girmiş öğrenciler; bunların mutlaka okumalarının engelleyen bir neden olmuştur diye düşünüyorum. Dolayısıyla, bunu mutlaka değerlendirmenizi rica ediyoruz sizden; bu, çok ivedi bir şey, özellikle hepimiz onun için üstüne basa basa vurguluyoruz.

Dördüncüsü, ben bir kalp damar cerrahisi öğretim üyesiyim. Hiçbir akademik personeli üniversitede tutamıyoruz. Alıyoruz bir doktor öğretim üyesi arkadaşımızı; çalıştırıyoruz gece gündüz, bir bakıyor, Sağlık Bakanlığı üniversitesinde ya da özel hastanede herkes doçent ve profesör oluyor; benim bir hocanın kaprisini çekmeye, gece acile gelmeye, asistanların eğitimiyle uğraşmaya ne ihtiyacım var diyor, hemen gidiyor, bir yerden hiçbir bariyer olmadan, işte, o sözlü aşamasının kaldırılması nedeniyle hiçbir bariyer olmadan bir dosya gönderiyor ve doçent oluyor. Dolayısıyla baktığınız zaman, bir süre sonra artık üniversitelerde “büyük branşlar” dediğimiz beyin cerrahisi, kalp cerrahisi, diğer branşlar, kadın doğum, işte, pediatri, bunların artık öğretim üyelerinin olmadıklarını göreceğiz. Dolayısıyla, bunun mutlaka göz önüne alınması gerekiyor.

Diğer bir sorun, özellikle öğrencileri başka yerde okutulan tıp fakültesi öğrencilerinden bahsediyorum. Çocuklar bugün çok deneyimliler gerçekten, her yeri araştırıyorlar. Mesela, bir üniversitede şu anda okuyorlar, belli bir sınıfa gelmişler, diğer üniversiteye artık transfer edilmek istiyorlar ama çocuklar diyor ki: “Hocam, orada romatoloji hocası yok, endokrin hocası yok, ben oraya gideceğim.” Oradaki dekana soruyoruz, “Ya, siz gelin, biz o hocayı bulacağız.” diyorlar. Dolayısıyla, bu öğrencilerin mutlaka eğitimlerinde “UÇEP” dediğimiz o projeye tam uyabilmeleri için mutlaka gidecekleri üniversitelerin de altyapı ve akademik personelinin tamamlanmasından sonra transferleri doğru olacaktır. Batıda bir üniversiteden bahsediyorum yani, doğuda bir üniversiteden bahsetmiyorum. Dolayısıyla bu çok önemli bir şey.

Bir diğeri, 72 yaşını bekleyen, 67 yaşında emekli olması gereken 72 yaşını bekleyen çok öğretim üyesi var. Özellikle, bu açıdan hocam da katılır herhâlde bize, biz de döndük mü çalışmak istiyoruz doğrusu yani. Dolayısıyla, bunun da göz önüne alınması lazım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Her zaman, buyurun.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Çok öğretim üyesi arıyor, beni arıyorlar, “Hocam, 72 gündeme gelecek mi gelmeyecek mi, işte, biz emekli olalım mı, dilekçe verelim mi vermeyelim mi?” Buna göre program yapmaları gerekiyor, bunu bekleyen çok öğretim üyemiz var gerçekten.

Vakıf üniversitelerinin TUS’ta çok başarılı olduğunu söylediniz. Biliyorsunuz...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Yok, öyle demedim, bazıları dedim.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Hocam, artık TUS dershaneleri var. Bunun ikinci bir nedeni de biliyorsunuz, vakıf üniversiteleri öğrencilere şöyle diyor: “Bizi tercih edin, biz size bir maaş verelim.” Hatta ailesine para gönderecek kadar para veren üniversiteler var. Dolayısıyla, baktığınız zaman devletin eskiden ilk 3’te, 4’te, 5’te aldığı öğrenciler artık buraya gelmiyorlar. Bunlardan biri de maalesef, bizim Sağlık Bakanımızın üniversitesi; çok flaş ve herkes orayı tercih ediyor. Ben de olsam, fakir olsam, ben de o durumda olsam ben de tercih ederim yani bu çok anormal bir şey değil ama buna bu pencereden de bakmak lazım.

Bir diğeri ise Hocam, şöyle bir şey var yani tıpta artık ağır branşlarda tercih de azaldı yani azaldı, bunu göz önüne almamız lazım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Evet.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Ben üniversite ihtisasına girdiğimde, o zaman devlet ihtisasları vardı, üniversite ihtisasları vardı, üniversite ihtisasına kalp damar cerrahisine 68 puanla girdim, 68 puan. Bu son sıralarda bir yerdii Hocam o zaman, 68 çok başarılı bir puan değildi ama bugün tıp fakültesi kalp damar cerrahisine girmek için 10 tane soru yapmak yetiyor, 10 tane soru yapmak yetiyor.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sınava girin yeter.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – 47, 45...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Toplam oran içinde kaçınıcı oluyorsunuz?

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – En son Hocam.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Yok, yok yani oran ne?

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – KVC puanı 47'ye mi düşüyor Hocam?

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Tabii, 47, 43; kadın doğum da oralarda, beyin cerrahisi oralarda, göğüs cerrahisi oralarda. Şu anda fizik tedavi ve dermatolog yani ağırlıklı olarak hastayla muhatap olmayacağınız branşlar ya da çok ekonomik getirisi olan plastik cerrahi gibi branşlar önde ama diğer branşlar maalesef kötü durumda.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Öyle.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Dolayısıyla bunların hepsinin ele alınarak değerlendirilmesinde fayda var diyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Teşekkür ediyoruz.

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sunumunuzdan dolayı sizlere de teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Herkesi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Ben de farklı bir sorunu dile getirmek istiyorum Kıymetli Başkanım. Şimdi, doçentlik belgesini almış, başarılı olmuş hocamıza veya profesörlük süresini doldurmuş hocamıza her üniversite kendine özel, spesifik atama, yükselme kriterleri uyguluyor. Özellikle Doğu Bölgesi'nde çalışan hocalarımız doçent olmuş, 65 puan barajını geçmiş ama üniversite diyor ki: "70 puan alacaksın, 70 puan almadan seni doçentlik kadrosuna atayamam, atamam." Profesörlükte de yine öyle. Yoğun çalışan, yoğun cerrahi branşlardaki hocalarımız işini gücünü bırakmış İngilizce çalışıyorlar yani bu, hem eğitimi çok olumsuz etkiliyor hem hasta hizmeti noktasında çok olumsuz etkiliyor hem oradaki hocalarımız atama kriterlerinin daha az olduğu, daha rahat olduğu üniversitelere geçiş için yoğun bir gayret içindeler yani bu atama kriterlerinin standardize edilmesi konusunda ciddi talepler var yani bunu YÖK belirlesin. Hocalar, altı ay sonra ilgili üniversitemizin rektörü "Ben kriteri değiştirdim, 70'i 80'e çıkardım, 80'i 90'a çıkardım." demesin, belli standartlarda doçent olan hoca, profesörlüğü dolmuş hoca önünü görsün, hangi kriterlerle karşılaşacağını.

Teşekkür ediyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Değerli Başkanım, müsaadeniz olursa çünkü önemli bir konu Başkan Vekilimin...

Şimdi, bizim Yükseköğretim Kurulunun perspektifi şöyle çok Kıymetli Vekilim: Bizim Yükseköğretim Kurulu olarak yani bu yönetim olarak benim birlikte çalıştığım arkadaşlarla belirlediğimiz bir strateji var. Biz, üniversitelerimizin kendi içinde farklılaşması gerektiğini düşünüyoruz. Bilhassa nispi rekabet gücü üretebilecekleri alanlara ağırlık vermek suretiyle, birbirine benzemektense farklılaşma yoluna gitmek suretiyle kendi paydaşlarına, öğrencilerine, hocalarına, dış çevreye mesaj vermeleri gerektiği kanaatini taşıyoruz. Zira, bu çağda birbirine benzeyen üniversitelerin akademik anlamda daha üretken olabileceği kanaatini paylaşıyoruz. O sebeple, üniversitelerin de kendi içinde bir otonomisi var. Mesela, Hacettepenin bir geleneği var, İstanbulun bir geleneği var, Marmaranın var, ODTÜ'nün var, Boğaziçinin var.

Burada, tabii, dikkat edilmesi gereken nokta şu, benim bütün rektör arkadaşlarımla konuşurken en çok üzerinde durduğum ve vurguladığım husus şu: Ben arkadaşlarıma -hepsi mesai arkadaşım, çoğu üniversitelerden tanıştığım insanlar- diyorum ki: Atama, yükseltme kriterleri bir sihirli değnek değil yani siz onu yukarıya çektiğiniz zaman, haklısınız, herkesin seviyesi yükselmiyor.

Hatırlar mısınız bilmem, Marmara Üniversitesinin eski rektörlerinden Ömer Faruk Batirel vardı, YÖK üyesiydi; bilinen, saygın bir maliyeci hocamızdı, rahmetli oldu. O zaman, 1992'de ben araştırma görevlisiyim, Ankara'ya gidip geliyor, arada bir yanına gidiyoruz, bize o sıralar YÖK'ü anlatıyor, benzer konular tartışılıyor: Atama, yükseltme kriterleri. Sayın Vekilim, hocamız bir gün dedi ki: "Türkiye'de çıtayı biraz yukarı çektiğiniz zaman insanlar üzerinden atlamak yerine alttan koşmayı tercih ediyor." Şimdi, o noktada, haklısınız yani atama, yükseltme kriterlerinde yukarıya doğru, en yüksek noktaya doğru çıkarmak her zaman olumlu şey vermez ancak bu konuda da her üniversite kendi şartlarını dikkate alarak bu atama kriterlerini belirlemek durumundadır.

Sayın Başkanım, sizin müsaadenizle...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Estağfurullah.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Son günlerde, yükseköğretim kurumlarımızın, bilhassa küresel derecelendirme kuruluşlarının yaptığı çalışmalarda uluslararası alanda daha görünür hâle gelmiş olmasını, ben üniversitelerimizin bu performans konusunda son yıllarda yaptığı olumlu çalışmaların bir neticesi olarak elde ettiği kanaatini paylaşıyorum. Dolayısıyla, bu konularda biz bütün üniversitelere bir çıta koymak yerine şunu yapıyoruz: Doçentlik kriterlerini belirliyoruz, onlar belirli, ondan sonra üniversiteler bu doçentlik kriterlerinin üstüne de çıkabilir ve dilerse aynısını da kabul edebilir; öbür türlü, eğer biz dersek ki "Şöyle bir standardı olsun." bu çok merkezî bir planlama olur; asgariyi belirleyelim, üstünü üniversiteler belirlsin.

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Zaten doçentlikte asgari belli, İngilizce sınavı 65 ama...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Bu kadar.

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Mesela, çalıştığım üniversiteden örnek vereyim...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Yukarı mı çektiler?

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Atanmak için 70 puan isteniyor.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – 70.

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Cerrahi bölümündeki bütün hocalarımız işlerini güçlerini bırakıp İngilizce çalışıyorlar.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Eyvah, eyvah.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Hacettepede 85 Hocam.

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Ama şimdi şöyle: Hacettepede sorun yok ama Erzurumda hoca tutabilmek çok güç.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Doğru, doğru.

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Bu sefer, inşallah, başka yol...

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Peki, teşekkürler.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Karaoba, buyurun.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii, herkes çok güzel konulara değindi, ilk defa Sağlık Komisyonundayken aynı tarafta olduğumuz duygusunu bize hissettirdiğiniz için teşekkür ediyorum. Neden? Afiliasyonla ilgili söylediğiniz cümlelere hepimiz çok mutlu olduk, ben de özellikle kendi adıma...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Biz Türkiye’nin tarafındayız, tarafımız yok; Türkiye Büyük Millet Meclisi, Komisyonumuz...

ALİ KARAOBA (Uşak) – İşte, Sayın Bakanım, diğer komisyonlarda onu çok hissetmemiştik ama bugün bir teşekkür için böyle giriş yapmak istedim.

İkincisi, tek devlet hastanesi olan illerde afiliasyon sistemi yaparak üniversite kurmanın çok doğru olduğunu düşünmüyorum, şehrim Uşak’ta da bu yapıldı. Yani siz tam hizmeti sunamazken bir de üzerine üniversite yaparak, performans sisteminde hocalara düşen pay, hepsinin ortak pastadan paylaşımı doğal olarak bazı uzmanların kaçmasına sebep oluyor. Bunlar yapılırken aslında planlamanın doğru yapılması gerekir ya da ikinci bir hastane varsa, olabilir.

Herkes çok güzel değindi, üniversiteler aslında çok öne geçmesi gerekirken şehir hastaneleri çok daha aktif hâle geldi. Teknoloji çok önemli, çok hızlı eskiyor; siz ulaşamazsanız bir sonraki gelinceye kadar gidiyor. O açıdan, bizim branşta da öyle, kadın doğumda.

TUS’ta tercih oranlarını söylediniz. Ben 69’la Etlik Doğumevine girmiştim. Şimdi, herhâlde bir 15-20 soru yaparsanız 49-50’yle falan alınıyor, hatta gelen asistanlara yalvarıyorlar “Bak, akşam seni yemeğe götüreyim, gitme.” falan diye. Oysa bizi hiç uyutmazlardı çünkü 35-40 bin doğumun olduğu bir yerde çok iyi yetişiyorsunuz ama şu an malpraktisler, sağlık politikalarının bizi getirdiği nokta bu şekilde geldi. O açıdan, bunları bence irdelemek lazım.

Hocam diyor, doğru söylüyor. Hocamız, işte, 65 aldı ama 70 de alınıyor. “Sistem neden 65 alan bir hoca yetiştiriyor?” diye sorgulamamız yerine, hadi bunu bir çözelim noktasına gitmeyi çok doğru bulmuyorum. Yani bir tıp fakültesine girmiş, yıllarını vermiş insanların aslında yüksek derecede İngilizce bilmesi lazım. Eğer bizler bilmiyorsak suçlu bizler değiliz, sistemin mutlaka bu açığı da kapatması gerekir; akademik açıdan bunların önemli olduğunu düşünüyorum. Aslında sevk zinciri çok önemli. Biraz önce hocamla da konuşuyorduk. Sevk zincirini biz uygulamazsak bu sistemi çözebileceğimize inanmıyorum.

“Yaş oranları arttı.” dediniz, 0-14 ve 65 yaş üstü. Bakın, ilerleyen yıllarda -işte, 2040 yılına bir perspektif yaptınız- doktor olacak insan sayısı da bulamayacağız ve Kayıhan Hocamın söylediği cümle çok önemli; geriatri, bu ülke için bence en önemli, en büyük sorunlarından biri.

Vakit çok geç oldu, herkes konulara değindi, ben asıl yaşadığım, kendime göre bir çelişkiyi paylaşmak isterim. Üniversitede “YÖK kalksın.” diye yıllarca mücadele etmiş bir insan olarak bugün YÖK Başkanına bir soru soruyor olmanın kendi içinde çelişkisini, bilmiyorum, ne kadar doğrudur yanlıştır ama YÖK yine de kalksın diyorum. (Gülüşmeler)

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

Sunumunuz için de çok teşekkür ederiz, çok ayrıntılı ve güzel bir sunumdu.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Erol Bey, buyurun.

EROL KELEŞ (Elâzığ) – Sayın Başkanlar, teşekkür ediyorum öncelikle.

Tabii, aslında birçok şey konuşuldu, çok uzatmak da istemiyorum, tekrara da girmek istemiyorum. Bir akademisyen olarak, ben kulak burun boğaz hekimiyim, akademisyenim ama son üç yılımı da şehir hastanesinde başhekimlik yaparak görevlendirmeye geçirdiğim için, özellikle kıyaslama açısından da gerçekten bir fırsatım oldu.

Şimdi, burada üç konu üzerinde aslında fikrimi beyan etmek istiyorum. Bunlardan birincisi, özellikle TUS'ta asistan kontenjanıyla ilgili ve bu kontenjanların özellikle üniversitedeki kısmında Sağlık Bakanlığının kadrosuyla verilmesi ama aynı klinik içerisinde hem YÖK'ün kadrosunda olan hem de Sağlık Bakanlığının kadrosunda olan asistanlar var. Bunların özlük hakları açısından gerçekten ciddi anlamda sıkıntılar var, bu özlük hakları arasındaki eşitsizliğin mutlaka giderilmesi gerekiyor; aksi takdirde, çok ciddi anlamda iç huzursuzluk orada yaşanıyor. Buna dikkat çekmek istiyorum.

İkincisi, özellikle vakıf üniversitelerinde, eğitim konusunda -siz de biraz önce bahsettiniz Hocam- özellikle, evet, seçilmiş, biraz daha yüksek puan alan öğrencilerimiz tercih ediyor ancak burada eğitimde ciddi sıkıntılar olduğunu ben düşünüyorum çünkü özellikle 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı sınıftaki öğrenciler, buraya gelen hasta profili özel olduğu için hasta bir kere kendisini ellettirmiyor. “Ben buraya özel geldim. Eğer beni muayene edecekse öğretim üyesi muayene edecek.” diyor. Bu durumu aynı şekilde asistan eğitiminde de görüyoruz yani asistan orada ameliyata giremiyor, ameliyata girdiği zaman bir hoca ona bir ameliyatı verip de başında durup onu kontrol edemiyor. Siz yıllık olarak denetlendiğini söylediniz ancak bu denetlemenin sonucunda ne olabilir, ne yapılabilir? Ama burada gerçekten eğitim açısından sıkıntılar olduğunu ifade etmek istiyorum.

Üçüncü olarak, son olarak da özellikle birçok ilde yaşadığımız bu devlet hizmet yükümlüsü kuralarında üniversitelere de kadro verilmesi konusu. Şu anda ben kendi ilimde de şunu görüyorum: Mesela acilde çalışan ve acili tercih eden asistan olmuyor. Niye tercih etmiyor? Çünkü bir asistan TUS'ta tercih yapacağı zaman her yeri araştırıyor, bakıyor, orada kaç tane asistan var, kaç nöbet tutuluyor, oradaki eğitim nasıl; birçok faktör bunun içerisinde. Bakıyor, orada gerçekten asistan yok, olmayınca da orası tercih edilmiyor ve böyle bir çıkmaza doğru gittik. Evet, bence de gerçekten, devlet hizmet yükümlüleri üniversitelere de verilmeli ancak üniversitelerin kadroları var ise buraya verilmeli yani üniversiteye bu konuda kadro verilmesi lazım. Aksi takdirde, Bakanlıktaki bir kadroyu oraya verdiğiniz zaman bu defa oradan giden hekim arkadaş ile orada çalışan doktor öğretim üyesi arasında özlük farklı olacak; bu da gerçekten çok ciddi sıkıntıya neden olacak.

Böyle bir toplantı olduğu için gerçekten ben de çok mutlu oldum. Özellikle Başkanımıza, Hocamıza size teşekkür ederim.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Ağzınıza sağlık, teşekkür ediyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Çok isabetle kaydedilen hususlar Sayın Vekilimiz.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkanım, özellikle ben de sizlere çok teşekkür ediyorum.

Ben doktor değilim ama bir kızım şu anda İzmir'de doktor, bir kızım da Samsun 19 Mayıs Üniversitesinde Tıp Fakültesi öğrencisi.

Şimdi, Çorum ilimizde 2006 yılında Hitit Üniversitesi bünyesinde tıp fakültesi kuruldu, fakat tıp fakültemiz önce Ankara Gazi Üniversitesinde eğitim öğretimine devam etti ve daha sonra 2012 yılında Çorum'a geldi. Ama Çorum'daki tıp fakültemiz, maalesef fen-edebiyat fakültesinin bahçesinde, liseden bozma bir okulda, morfoloji binası olmayan bir alanda eğitim öğretim görüyor, Hitit Üniversitesi Erol Olçok Eğitim ve Araştırma Hastanemizin 10 kilometre uzağında. Ama ben Belediye Meclis üyesiyken de 2016 yılında 600 dönüm arazi tıp fakültemize yani Hitit Üniversitesine bağışlandı, verildi, yeri çizildi, hatta 2017 yılında Hitit Üniversitesi buranın görsellerini, her şeyini hazırladı ve 2018 yılında başlanacağını ve burada, tıp fakültesi öğrencilerimizin morfoloji binasının olacağını, içerisinde sosyal tesislerin olacağını, diğer fakültelerin... Mesela, dış fakültesi kurulacakken -şu anda hastane bitmek üzere, 8'inci ayda teslim edecekler ama- içerisinde dış fakültesi kurulmadı. Bu anlamda, öğrencilerimizin eğitim öğretim gördüğü yerde kütüphaneleri yok. Ulaşım anlamında ciddi sıkıntı yaşıyorlar. Bunlar, Hitit Üniversitesi Tıp Fakültemizin birinci öncelikli sorunları.

Burada tabii, sağlığın ikinci ayağı olan devlet hastanemiz... Hitit Üniversitesine Tıp Fakültesi kurulurken Eğitim ve Araştırma Hastanemiz açıldı ama devlet hastanemiz yıkıldığı için bütün yük şu anda 730 yataklı olan Erol Olçok Eğitim ve Araştırma Hastanemizde. Buradaki birçok branşta... Endokrin doktoru bir geliyor ve uzun zaman yok oluyor, işte, plastik cerrah bulunmuyor, göğüs cerrahımız tekti, o da tek olduğu için izinde olduğu zaman hasta sedyede beklemek zorunda kalıyor; biz bunları çok sıklıkla yaşıyoruz. Gerçi, bütün uğraşlar sonucunda, yedi yıl sonra Çorum Devlet Hastanemizin de temeli atıldı.

Benim kızım da Samsun'da okurken yanlarında Amasya... Bakın, Amasya ve Samsun Tıptakiler aynı yerde eğitim öğretim görüyorlar. Benim çocuğum ilk 9 binle üniversiteye gitti, işte 45 binle Amasya'yı yazan kardeşimizle beraber eğitim öğretim görüyor.

Bir de şunu anlattınız siz: 8.639 profesör, 3.904 de doçent görevliniz var. Ama bu tıp fakültelerindeki hocalarımızın birçoğu öğleden sonra gidiyorlar. Acaba bu 12.543 hocamızın kaçının muayenesi var? Bununla alakalı bir bilgi var mıdır; bunu da öğrenmek istiyoruz. Bu anlamda da çocukların öğlene kadar hocaları var ama öğleden sonra yok, tam gün eğitim öğretim göremiyorlar. Bu sorunun da bir an önce çözülmesini talep ediyoruz.

Özellikle, Çorum'daki tıp fakültemizde şu anda 321 öğrencimiz ders görüyor ve gerçekten çok zor şartlarda eğitim öğretim görüyorlar. Bu konunun, orasının araştırılmasını ben Çorum adına talep ediyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Buyurun.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sayın Bakanım Vedat Bilgin'e Komisyon Başkanımıza böyle bir toplantı yaptığı için teşekkür ediyorum. YÖK Başkanımızı da sunumları için teşekkür ediyorum.

Öncelikle bu özel vakıf üniversitelerinin afiliye hastanelerinin inşallah sürelerinin uzatılması temennisinde bulunuyorum.

Benim sorum da asistan hekimlerimizin sayısı kamuda 17 bin-18 bin şu anda ama özel vakıf üniversitelerinde de 718 civarında. Biraz önce siz kendiniz verdiniz, devlet tıp fakültelerindeki hoca başına düşen asistan sayısı 7,5'ken afiliye üniversitelerinde, vakıf üniversitelerinde 4. Yani hocaların çoğu özel üniversitelerde, vakıf üniversitelerinde ama asistanların çoğu devlet üniversitelerinde ve 1 hocaya 40 asistan düşüyor. Ya, bu niye artırılmıyor özel vakıf üniversitelerinde, hem de devletin yükü azalmış olacak. Çünkü vakıf üniversiteleri ödeyecek o asistan ücretlerini. Bu konuda bilgi almak istiyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şimdi, birinci sorunuza ilişkin yani kanuni süreci işletiyoruz biz. Orada süre konusu dâhil olmak üzere bütün bu aşamalar zaten kanunda yazılı, bu konuda Sayın Cumhurbaşkanımızın iradesi de söz konusu. Bu konuda bir değişiklik olur mu olmaz mı bilmiyorum ama en azından şu an itibarıyla kanun maddesi işliyor. Dolayısıyla bu konuda herhangi bir esneklik söz konusu değil ama Meclis -bilemeyiz onu- siyasi irade başka türlü tecelli eder, o nasıl tecelli ederse biz ona göre zaten işlem yaparız. Ama bizim inisiyatif olarak bir şey yapmamız söz konusu değil. Yani malum, asistanlık kadroları tahsis biçimleri belli. Devlette, bilhassa Sağlık Bakanlığı tarafında daha fazla olduğu da bir gerçek yani bu bir tercih netice itibarıyla. Tabii, üniversitelere biz daha fazla ayrılması gerektiği kanaatini paylaşıyoruz. Ama bu sorunuz bende başka bir şeyi uyandırdı, onu müsaadenizle ifade edeyim. Aslına bakarsanız, uzmanlığın Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu bir araya gelmek suretiyle... Anlık olarak biz üniversitelerdeki tıp fakülteleri ile Sağlık Bakanlığına ait hastanelerdeki bütün uzman doktor, hekim açığını veya fazlasını çok rahatlıkla “real time” görebiliriz yani anlık görmek mümkün olur diye düşünüyorum. Bu açığı fark edip nerede bir fazlalık varsa veya nerede bir eksiklik varsa ona göre belki yeniden tahsis politikalarının uygulanabileceğini düşünüyoruz biz Yükseköğretim Kurulu olarak. Böyle olduğu takdirde insan kaynağı daha etkin kullanılır.

Ayrıca mesela, sizler de gayet iyi biliyorsunuz, genel olarak pediatriyle alakalı hakikaten bazı yerlerde sıkıntılarımız var; biraz da normal çünkü özel sektör de bir taraftan geliyor, sağlık hizmetine katkı sağlıyor. Özel sektörün katkı verirken rekabet etmek istemesi, hekimlerimize daha yüksek gelir veya maaş teklif etmesi bu tahsisatta bazı sıkıntıların çıkmasına vesile oluyor olabilir. Ama neticede, anlık takip ve eksikliklerin uzmanlık yoluyla, tahsisat biçiminde uygulanması yoluyla ben bu sorunun rahatlıkla çözülebileceği kanaatini sizlerle paylaşmak isterim yani bu çok rahat yapılabilir benim kanaatimce.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Teşekkür ederim.

Şimdi, saat 14.00’te de başka komisyonların çalışmaları var, onun için bitirmek istiyorum ben.

Son sözü Sema Hanım’a vereyim.

Buyurun.

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Ben de başka komisyon toplantım olduğu için çok kısa keseceğim.

Öncelikle 2 başkana da 85 milyonu ilgilendiren böylesi bir konuda bizlerle birlikte oldukları için çok teşekkür ediyorum.

Başkanımızın ortaya koyduğu nüfus projeksiyonu geriatri bölümünün ne kadar önemli olduğunu gösteriyor ama bizim -Sayın Başkan dışında- kendi Komisyonumuzun alanında bakım sigortasının ihdasının, hayata geçirilmesinin Türkiye için ne kadar elzem olduğunu bu nüfus projeksiyonu bizim önümüze seriyor.

Bu zorunlu hizmetlerle alakalı iş sadece altı yılda kalmayabiliyor yani -Aile Komisyonunda da olduğumuz için- bazen bu, iki yıla, üç yıla, dört yıla çıkabiliyor çünkü “stratejik görev” diye bir tanımlama var ve gerekli imzayı alamadıkları için iki yıldan sonra da ailelerinin yanına gidemiyorlar ya da işte, şehir değişikliği yapamıyorlar. Bu konu üzerinde özellikle çalışılması gerekiyor.

Sayın Başkanım, şimdi, hangi kuruma gitseniz hemen tasarruf tedbirleri önünüze çıkıyor. Bu görevde yükselmeler ya da yeni kadro ihdasları bu tasarruf tedbirlerinden etkilenecek mi, onu sormak isterim.

Yine, verdiğiniz bilgilerde uluslararası öğrenciler tıp fakültelerinde de aşağı yukarı yüzde 10’luk bir yeküne sahipler; bu, azımsanacak bir rakam değil. Ben kendi şehrim Denizli’de de başka şehirlerde de gördüm; uluslararası öğrencilerin gelişle alakalı ciddi suistimaller, illegal durumlar söz konusu

oldu, birçoğu davalık ama özellikle bu öğrencilerin gelişleri... Daha çok sağlık bilimlerini tercih ediyorlar. Burada ilave tedbirler alınıyor mu? Önce YÖK'teydi, sonra üniversitelere verildi, şimdi bildiğim kadarıyla yetki tekrar YÖK'e veriliyor. Bu tedbirler yeterli olacak mı? Burada birçok dava açılmış durumda. Bu konudaki yeni çözümünüz nedir?

Diğer konular biraz daha tekrar olacak.

Teşekkür ediyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa önemli bir konu...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Şimdi, ilk sorunuzla alakalı şunu söyleyeyim: Bizim Yükseköğretim Kurulu olarak -sizler de yakından takip ediyorsunuz- kadro konusunda en esnek olduğumuz alan sağlık alanıdır ve Yükseköğretim Kurulu Başkanı olduktan sonra, kadro konusunda hiçbir üniversitede bir sorun çıkmasını istemiyorum ve kadro bekleyen, profesörlüğü, doçentliği gelmiş arkadaşlarımızla ilgili, üniversitelerin atama ve yükseltme kriterlerine eğer uyum sağlıyorsa mutlaka kadrolarının üniversiteler tarafından verilmesini bilhassa teşvik ediyoruz. Hiç kimseye ayrımcılık yapılmaması, üniversitenin kriterlerine göre hak etmişse bekletilmemesi gerektiği, siyasi, ideolojik görüşlerin asla dikkate alınmaması konusunda bütün rektörlerimizle tam bir iletişim hâlindeyiz. Hatta, bana da ulaşan hususlar olduğu zaman şahsen bizzat üniversitelerle temas etmek üzere sorunları çözme yoluna gidiyoruz; bu, birincisi. Dolayısıyla kadrolar konusunda bizim hassas olduğumuzu söylemem icap eder.

Uluslararası öğrenciler konusunu çok net olarak ifade edeyim. Yükseköğretimin uluslararasılaşması Yükseköğretim Kurulunun stratejik bir hedef seviyesine çıkardığı bir konudur, bundan asla taviz vermeyiz ve bu stratejik hedef doğrultusunda adımları çok planlı bir şekilde attığımızı bilmenizi isterim. Bütün planlar genel stratejinin içerisinde yıl yıl atılıyor ve isabetle de ilerlediğimizi bilmenizi isterim. Şu an itibarıyla, Türkiye’de 350 bine yaklaşan uluslararası öğrenci var, 200’e yakın farklı memleketten geliyorlar. Bazen eleştiriler geliyor “Efendim, bu öğrencilerin yüzde 60-70’i falanca...” Hayır, öyle bir şey yok, üstelik biz bunları istatistiklerle de yayınlıyoruz sayın vekillerim yani gizli saklı bir şey de söz konusu değil “web” sitemizde hangi ülkelerden, kaç öğrenci geldiğini her biriniz görebilirsiniz.

Şimdi, biz uluslararası öğrencileri teşvik ederken kontenjanları üniversitemizden teklif olarak alıyoruz yani üniversiteler kendileri bize kontenjan teklif ediyorlar, diyorlar ki: “Biz falanca alanda şu kadar uluslararası öğrenciye, falanca alanda bu kadar uluslararası öğrenciye yer ayırmak istiyoruz.” Dolayısıyla planlama büyük ölçüde üniversitelerde gerçekleşiyor ve üniversiteler de bu kontenjanları verirken -biraz ayrıntı vermek isterim- programlara, bölümlere kadar intikal ediyor yani senato bölümlerden kontenjan taleplerini toplamak suretiyle, en son rektörün riyasetinde bu kontenjan çalışmaları tamamlanıp Yükseköğretim Kurulunun ilgili bilişim sayfasına yükleniyor. Yükseköğretim Kurulu da gelen tekliflere, bizim elimizdeki mevcut parametrelere göre, üniversitenin fizik kapasitesini dikkate alarak onay veriyor bunlara; bazen artış olur, bazen eksilme de olabilir.

Şimdi, üniversitelere gelen öğrenciler hangi kanalla geliyor? Siz onu ifade ettiniz...

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Danışmanlık şirketiyle.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR – Oraya gelelim.

Şimdi, emin olun, biz bütün dünyadaki örnekleri, mesela, Avustralya’yı, Kanada’yı, İngiltere’yi, Fransa’yı, İsveç’i, Almanya’yı, Amerika’yı, hepsini gayet iyi takip ediyoruz ve nasıl öğrenci aldıklarını biliyoruz. Uluslararası öğrenci hareketlerini de yakından takip ediyoruz ve bununla da alakalı ciddi

projeksiyonlarımız var bizim. Şimdi, bizim kanaatimiz şu: Burada öğrenci alınırken ilgili yönetmelik çerçevesinde alınıyor. Birincisi, orada, yükseköğretim kurumları yani üniversiteler uluslararası sınavlarla öğrenci alabilirler, bu yetkileri var; mesela, SAT, Abitur, Bakalorya falan, onlarla alabilirler. İkincisi, kendileri YÖS sınavı -Yabancı Öğrenci Sınavı- yapabilirler. Üçüncüsü, 2'nci senesine girdi, biz Yükseköğretim Kurulu olarak diyoruz ki: "Artık biz tekrardan YÖS sınavında, bu konuda, inisiyatif alalım." TR-YÖS sınavını Türkiye yapıyor. Biz YÖK olarak tam 52 ülkede bu sene YÖS sınavı yapmaya başladık Sayın Vekilim, bunu bilmenizi isterim. TR-YÖS'e müracaat edebilirler. Dördüncüsü de Sayın Vekilim, mülakat. Bu üç-dört kriterle her üniversite, öğrenci alma mesuliyetine sorumluluğuna sahiptir.

Suistimallere gelince, burada üniversitelerimizin dikkat etmesi gereken konu: Bütün dünyada olduğu gibi, bu alanda aracılık yapan uluslararası eğitim şirketleri var. İşte, bu eğitim şirketleriyle yani akredite olmayan, adı sanı bilinmeyen şirketlerle bu işlere üniversitelerin girmemesi gerekiyor ki biz bu konuda kendilerine sürekli ikazda bulunuyoruz. Yurt içine giriş çıkış ise İçişleri veya Dışişleri Bakanlıklarının ilgili vize ve diğer işlemlerine tabidir. Yani üniversitelerin onlara akseptans vermesi öğrencilere yetmiyor, bizim İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarımızın da onayıyla ancak akseptans sonrasında öğrenci vizesi alabiliyorlar.

Karşılaştığımız en tipik sorun şu, bunu açık yüreklilikle paylaşayım: Öğrenci adayları buraya aracı şirketlerle geliyorlar ama turist vizesiyle geliyorlar. Turist vizesiyle gelip burada üniversitelere başvuruda bulunuyorlar. Diyelim bunların bir kısmı kabul alıyor, kabul aldıktan sonra ortada kalıyorlar. Zira, biliyorsunuz, meri mevzuata göre turist vizesiyle dünyanın hiçbir yerinde öğrenci olamazsınız. İşte, biz bunun önünü şimdi kapatmaya çalışıyoruz fakat bunların çoğunun menşesi Türk olmadığı için, üzerine gitmek için bu sefer diplomatik kanallarla, ilgili ülkelerin hükümetlerine müracaat ederek bu konudaki suistimalleri karşı tarafa bildiriyoruz. Bu, çok kritik bir konu.

Ayrıca Ticaret Bakanlığımızın öğrenci getirme konusunda üniversitelere verdiği teşvikleri de müsaadeniz olursa sizlere hatırlatmak isterim. Yani Ticaret Bakanlığımız, eğitim, hizmet ihracatını teşvik etmek amacıyla bu süreçlere maddi destek de veriyor. Biz Yükseköğretim Kurulu olarak, inşallah, Meclisimiz kabul ederse, bu alanı regüle eden çok kapsamlı bir kanun taslağı da hazırladık şu anda. Yani karşılaştığımız, karşılaşılabileceğimiz bu sorunların önünü alacak, bütün dünyada bu işler nasıl yürüyorsa o şekilde yapabileceğimiz bir kanun taslağının da şu anda hazır olduğunu bu vesileyle ifade etmek isterim sizlere.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Komisyon üyelerimiz, milletvekili arkadaşlarımız; bu uzun süren bir toplantı oldu. Sayın Hocamız da hem sorunları hem yaşanan gerçekliği bize çok kapsamlı, bütünüyle açıkladı. Tabii, bu arada da Sayın Sağlık Bakan Yardımcımız aramızda, konunun bir yönü de onları ilgilendiriyor, uygulamayla ilgili birtakım sorunlar var, onlarla ilgili notları vardır; Sayın Bakana son sözü vereceğim.

Buyurun.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI TOLGA TOLUNAY – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerimiz, Değerli Başkanım -sunumunuz için size de teşekkür ediyorum- hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben vaktinizi çok almak istemiyorum, kısa birkaç noktaya değinmek istiyorum. Sayın vekillerimizin görüşleri vardı, bu görüşlerin hepsini biz not aldık, bunların hepsini değerlendireceğiz. Ancak bunun yanında, birkaç yerde, biz aslında YÖK'le, üniversite hastaneleriyle karşı karşıyaymışız gibi değerlendirildi ama şöyle: Hem üniversite hem Sağlık Bakanlığı tarafı aynı global bütçeden faydalanmakta, aynı SUT'a tabi olmaktadır.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Sayın Bakan, ben global bütçeye karşıydım, hâlâ karşıyım; onun çok sorunu var. Neyse, onu ayrı bir toplantıda konuşmamız lazım.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Global bütçeyi de masaya yatıralım Başkanım.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Evet, global bütçeyi de konuşmamız lazım.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI TOLGA TOLUNAY – Ancak burada, üniversitelerimizin misyonu gereği eğitim vazifesi, AR-GE vazifesi daha ön planda olabilir fakat bunun yanında bizim de hizmet tarafımız ağır basıyor. Bundan dolayı şu an Türkiye’de poliklinik hizmetlerinin yüzde 75’ini Sağlık Bakanlığı, yüzde 8’ini üniversiteler yapıyor; yatan hastaların yüzde 60’ını Sağlık Bakanlığı yatırıyor, yüzde 15’ini üniversiteler yatırıyor; ameliyatların da yüzde 70’ini Sağlık Bakanlığı yaparken yüzde 12’sini üniversiteler yapıyor. Yani burada mutlaka bu fark olacaktır ama bizim burada amacımız üniversitelerle bir rekabet değil, tam tersine, buradaki sağlık hizmetini en iyi şekilde vermek ve eğitim noktasında da ortak hareket etmektir.

Burada asistanlarla ilgili konu gündeme geldi; mali haklarının düşüklüğü, bir de bunun yanında YÖK araştırma görevlisi kadrosunun da yeterli olmaması nedeniyle bu kadrolar Sağlık Bakanlığına devredildi ve az önce Sayın Başkanımızın aktardığı veriler dışında Sağlık Bakanlığı adına 11.800 asistan 2022 yılında, 11.300 asistan da 2023 yılında Sağlık Bakanlığı kadrosuyla alınmış oldu.

Bunun dışında, Sayın Başkanım, az önce belirttiğiniz BAP’la ile ilgili bir kesinti var denildi. Aslında bu BAP kesintisi şöyle: Bizim Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerimizde hem doktorlar hem hemşireler hem de sağlık personeli bu ortak döner sermayeden faydalaniyor. Bu döner sermayeden sadece üniversite personeline para ayrılması burada ister istemez bir tartışmaya yol açıyordu. Bundan dolayı biz bunu döner sermaye içerisinde çıkardık, TÜSEB bünyesine alıyoruz ve TÜSEB bünyesiyle biz afileye olan bütün üniversite hastanelerimizin hepsine buradan uygun miktarda BAP benzeri bir ödemeyi şu an planlamaktayız ve bunun çalışmaları da devam ediyor.

Bu asistanların kadrolara girmesi konusu gündeme geldi. Bununla ilgili şöyle... Daha önceden de yani benim asistanlığa girdiğim dönemde benim 1’inci tercihim kadın doğumdu, en yüksek puanla kadın doğuma giriliyordu ama sonrasında kadın doğum ne yazık ki şu an çok düştü. Kardiyoloji bir dönem çok yükseldi, radyolojiye Türkiye 1’incileri giriyordu fakat 2013 ile 2023 yıllarına baktığımız zaman, bu kadroların dolma oranı yüzde 82 ile yüzde 90 arasında değişiyor ve burada bazı bölümler çok tercih ediliyor, bazı bölümler daha az tercih ediliyor. Fakat sonuç olarak baktığımızda, bu sene en son TUS’ta, belki pediatri noktasında bir düşüklük olabilir ama genele baktığımızda eğitim ve araştırma hastanelerine giriş oranı yüzde 90, üniversitelere giriş oranı yüzde 87; ortalaması da yüzde 89 yani kadrolarımız aslında boş kalmıyor, doluyor fakat dönem dönem bu tercihlerde değişiklik oluyor.

Bu uzmanlarımızın bazı bölgelerde çok yüksek aldığı konusu var. Aslında şöyle: Hizmet noktasında tercih edilmeyen yerler olunca buralara ister istemez sözleşmeli personel atıyoruz ve burada da İstanbul, İzmir ve Ankara dışında bu personel atamaları yapılıyor. Bunlardan özellikle 2547’ye tabi olan personelin ne yazık ki sözleşme şansı yok; aslında bunları çalışabiliriz, bu personelin de eğer geçme şansı varsa bunlar da yapılabilir ama 4924 nedeniyle biz bu kişileri bu bölgelerde istihdam edebiliyoruz ve bu bölgelerde de hizmetin aksamamasını sağlıyoruz. Aslında üniversite hastanemize biz burada destek oluyoruz fakat çok münferit alanlarda aynı klinikte fark olabilir ama bu çok yaygın bir durum değil.

Bir de son olarak şunu da kısaca belirtmek isterim: Burada bizim sağlık çalışanlarının kadrosunu artırma amacımız... Yani burada OECD ortalamasını biz biliyoruz, yaşlanan bir nüfusuz, az önce Sayın Başkanımız da bunu belirtti. “Sağlık turizmi” denilen bir durum var ve Türkiye çok ciddi tercih edilen

bir noktada, bundan dolayı da ekstradan sağlık personeline ihtiyacımız var. Ancak projeksiyona baktığımız zaman, şu anki mevcut hâliyle, tıp fakültesi kontenjanlarının bu hâliyle devam etmesi durumunda bizim OECD ortalamasını tutturmamız 2046 yılını ancak buluyor. Bundan dolayı bizim burada üniversitelerimizle koordineli bir şekilde çok daha iyi çalışmamız lazım. Bu süreci daha erkene çekip en kısa sürede OECD ortalamasını tutturmamız lazım.

Teşekkür ediyorum.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Sayın Bakan, bir sorum olacak. Sağlık turizminde üniversiteler ile özel sektörlerin oranları nedir acaba? Yani sağlık sektöründeki turizmde üniversiteler ile özel sektörün arasındaki oran nedir? Çünkü ben üniversite gerçeğini biliyorum, zaten işinden başını kaşıyamıyor. Onu verebilir misiniz Sayın Bakan?

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI TOLGA TOLUNAY – Bunları çıkartalım Sayın Vekilim. Biz size en kısa zamanda gönderelim, şu anda yanımda veriler yok.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Buyurun.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Teşekkürler bilgilendirme için ama “Bu böyle yaygın değil.” dediğiniz mesele çok yaygın bir sorun. Dolayısıyla sözü uzatmamak için bu verileri eğer Komisyonumuzla paylaşırsanız ne kadar yaygın, ne kadar değil... Somut örnek şu: Tıp fakültesinde çalışan bir profesörün mezun ettiği uzmanlık öğrencisi -nefroloji örneğini vereyim- gidip de ertesi gün bir şehir hastanesinde çalıştığında ondan 40 bin lira fazla para alıyor.

SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI TOLGA TOLUNAY – Siz farklı bir hastaneyi söylüyorsunuz.

KAYIHAN PALA (Bursa) – Yani yaygın bir sorun var. Dolayısıyla yokmuş gibi davranmamak lazım.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN – Sayın Bakan Yardımcımıza teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, sorunları açıkça ortaya koymak lazım. Ben doğrusu bu kadar farklı olduğunu bilmiyordum, Sayın Hocamız da sunumunda söyledi, arkadaşlarımız da yaşadıkları bire bir örneklerle ortaya koydular. Tabii, sağlık hizmeti ile sağlık eğitimi birbirinden farklılaştırmak lazım, bu çok önemli yani tıp eğitimi de diğer eğitimler gibi bilimsel bir eğitimidir. Onun farklı bir özelliği var, hastanelerde pratik yapıyor yani sağlık hizmetinin içinde o eğitimi tamamlıyor. Onun için o farklılaştırmayı unutmamak lazım yani sağlık hizmeti farklı, eğitim farklı. Doğrusu, Sağlık Bakanlığımızın sağlık hizmeti Türkiye’de olağanüstü geliştirdi, Türkiye’nin değişimine paralel kapasite kazandı, bunların tartışılacak bir tarafı yok ama biz sağlık eğitiminde bu niteliği artırmak mecburiyetindeyiz; bugünkü konumuz da oydu, Sayın Hocamın da üzerinde durduğu, altını çizdiği hususlar bunlar. Onun için hem oradaki ücret farklılaşmasını bu eğitimi destekleyecek şekilde üretmemiz lazım hem de bir prestij meselesidir yani üniversitedeki tıp profesörünü “degrade” edecek bir ücret politikası asla kabul edilemez. Onun için, sağlık hizmetindeki kaliteyi de yükseltecek olan temel şey sağlık eğitiminin kalitesinin yükselmesidir, niteliğinin artırılmasıdır.

Ben sabrından dolayı, katkılarından dolayı bütün vekillerime teşekkür ediyorum. Hocamıza kapsamlı sunuşundan dolayı teşekkür ediyorum. Sayın Sağlık Bakan Yardımcımıza ve arkadaşlarına teşekkür ediyorum. İnşallah daha çözüm üretecek başka komisyon toplantılarımızda bir araya geliriz.

Teşekkürler.

İyi günler diliyorum.

Kapanma Saati: 14.19